

KUORTANEEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

1.1. - 31.12.2024

Khall 31.3.2025 §

Kvalt

Sisällysluettelo

1. TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus	4
1.1.2 Kunnan hallinto	5
1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	9
1.1.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	10
1.1.5 Kunnan henkilöstö	11
1.1.6 Ympäristötekijät	13
1.1.7 Muut ei taloudelliset asiat	13
1.1.8 Arvio tulevasta kehityksestä	13
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	15
1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä	17
Sisäinen valvonta	17
Riskien hallinta	18
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	18
1.3.1 Tilikauden tulos	18
1.3.2 Toiminnan rahoitus	22
1.5 Kunnan kokonaistulot ja menot	27
1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	28
1.6.1 Konsernirakenne	28
1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus	28
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio tulevasta kehityksestä	28
1.6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	31
1.7 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	35
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	35
2.1 Käyttötalouden toteutumisvertailu	35
2.1.1 KUNNANHALLITUS	35
2.1.2 SIVISTYSLAUTAKUNTA	37
2.1.3 TEKNINEN LAUTAKUNTA	43
2.1.4 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	46
2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	49
2.3 Investointiosan toteutuminen	49
4.4 Rahoitusosan toteutumisvertailu	51
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	52
3.1 Kunnan tuloslaskelma	52
3.2 Kunnan rahoituslaskelma	53

3.3 Kunnan tase	54
3.4 Konsernin tuloslaskelma	56
3.5 Konsernin rahoituslaskelma	57
3.6 Konsernin tase	58
4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	60
4.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	60
4.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	60
4.3 Tuloslaskelman liitetiedot	61
4.4 Tasetta koskevat liitetiedot	63
4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	63
4.4.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	66
4.5 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	67
5. HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	68
6. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	69
6.1 Kuortaneen Vesihuoltolaitos	69
6.1.1 Tuloslaskelmat	70
6.1.2 Rahoituslaskelma	72
6.1.3 Tase	73
6.1.4. Toimintakertomus 2024	74
7. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	77
8. KÄYTETYT KIRJAPITOKIRJAT	79

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuonna 2024 Kuortaneen kunnan toimintatuotot olivat 3,41 milj. euroa ja toimintakulut 14,839 milj. euroa. Tuotot vähenivät edelliseen vuoteen nähden noin 1,8 % ja kulut kasvoivat noin 3,4 %. Toimintakate (11,429 milj. euroa) kasvoi vuoteen 2023 verrattuna noin 5,1 %. Kuluneen vuoden aikana talousarvion toimintakuluja korotettiin 300.000 euroa, samoin verotuloja budjetoitiin lisää 400.000 euroa ja valtionosuuksia 100.000 euroa. Muutosten jälkeen toteutuneet toimintakulut alittivat talousarvion noin 150.000 eurolla, mutta verotulot ja valtionosuudet edelleen ylittivät budjetin yhteensä noin 360.000 euroa. Sekä verotuloja että valtionosuuksia kertyi vuoden aikana noin 6,9 milj. euroa. Vuosikate oli noin 2,28 milj. euroa ja tilikauden tulokseksi muodostui noin 1,07 milj. euroa. Kunnan lainamäärä kasvoi noin 630.000 eurolla, ollen kuitenkin edelleen maltillinen (2.679 euroa / asukas).

Kulunut vuosi oli suurten rakentamishankkeiden käynnistymisen aikaa. Lukion laajennustyö aloitettiin kesäkuussa ja uintikeskuksen rakentaminen elokuussa. Molemmat hankkeet etenivät vuoden aikana hyvin, ja valmistuvat näillä näkymin aikataulussa. Lukiossa päästään opiskelemaan uusissa tiloissa jo syyslukukauden 2025 käynnistyessä, uintikeskuksen palvelut avautuvat kuntalaisille ja Kuortaneen Urheiluopiston käyttäjille keväällä 2026. Lukion hankkeen kustannustoteutuma kuluneen vuoden osalta oli noin 1,05 milj. euroa. Uintikeskusta kunta rahoitti tilinpäätösvuonna kunnanvaltuuston kesäkuussa 2024 Kuortaneen Uintikeskus Oy:lle myöntämällä 700.000 euron pääomalainalla. Tulevaisuudessa hanketta rahoitetaan kunnan ja Urheiluopiston toimesta vuosittaisella yhtiön SVOP-rahoituksella. Valtionavustusta hankkeelle on saatu yhteensä 4,0 milj. euroa. Lukion ja uintikeskuksen ohella isona investointihankkeena kuluneen vuoden ajalta voidaan mainita kesällä tehty yhteiskoulun kattoremontti (noin 271.000 euroa).

Lukion tilallisen laajentamisen ohella vuoden aikana valmisteltiin lukion toiminnallinen kehittämissuunnitelma, jonka kunnanvaltuusto hyväksyi lokakuussa 2024. Tavoitteena vuoteen 2030 mennessä on 350 opiskelijan vetovoimainen yleis- ja urheilulukio. Kehittämissuunnitelman mukaisesti kunnanhallitus päätti painonnoston ottamisesta lukion uudeksi lajiksi vuonna 2025. Vuoden aikana valmisteltiin myös kunnantaloon, kirjastoon, Alvarin koulun ja päiväkotin Kuperkeikan alueeseen keskittyvä hallintokorttelin kehittämissuunnitelma, jota toteutetaan tulevien vuosien aikana tarpeen ja mahdollisuuksien mukaisesti. Tilinpäätösvuonna sen osalta toteutettiin Alvarin liikennejärjestelyjen uudistamista. Kuluneena vuonna yhteiskoulun 9. luokkaan liittyvällä urheiluluokalla oli ennätyselliset 26 oppilasta. Vapaa-aikapalveluissa järjestettiin kohdennettuja liikumisryhmiä ja toteutettiin Kirkkorannan ja museon alueen kulttuuripolku, joka avautuu keväällä 2025. Varhaiskasvatuksen asiakastytyväisyyskyselyn tulokset olivat taas varsin hyvät.

Osayleiskaavoista kuluneen vuoden aikana valmisteltiin Napalankallioiden ja Hietaharjunnevan tuulivoimakaavaa sekä Kuortaneenjärven pohjoisosan 2. osan kaavaa, joista jälkimmäinen hyväksyttiin kunnanvaltuustossa helmikuussa 2025. Vilmeikön asemakaavan muutos valmistui ja hyväksyttiin kunnanvaltuustossa marraskuussa 2024. Sysilammen alueen puutarhakylä-hanketta edistettiin muun muassa kesällä toteutetulla maanhankinnalla sekä Tampereen yliopiston tekemällä alueen mallinnustyöllä. Tilinpäätösvuoden aikana valmisteltiin lainsäädäntömuutoksen johdosta uutta rakennusjärjestystä, jonka kunnanvaltuusto hyväksyi maaliskuussa 2025.

Kunnassa toteutettiin kuluneen vuoden aikana asumiseen, palveluihin ja vetovoimaan keskittynyt markkinointikampanja, joka sai paljon positiivista näkyvyyttä. Myös sisäinen intranet-järjestelmä ja info-TV:t otettiin käyttöön. Valmistuneina kunnan kehittämishankkeina voidaan mainita Keskustaajaman kehittämishanke sekä Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishanke, joihin molempiin saatiin ulkopuolista rahoitusta.

Työ- ja elinkeinopalvelujen järjestämisestä Kuusiokuntienkin alueella vastaava Kuntayhtymä Kymppi aloitti toimintansa vuonna 2024 ja palvelut siirtyivät sen toiminnaksi vuoden 2025 alussa. Kuortaneen kunnantalolla toimii kuntayhtymän lähipalvelutoimipiste. Vuoden aikana valmistauduttiin myös vuoden

2025 alussa toteutuvaan kotoutumispalvelujen päävastuun siirtymiseen valtiolta kunnille. Lakisääteisten palvelujen osalta kotoutumisessa tehdään yhteistyötä Kuusiokuntien kesken. Vuonna 2024 perustettiin maahanmuuttokoordinaattorin virka Alavuden kaupungille.

Lämmin kiitos taas kunnan henkilökunnalle vuoden aikana Kuortaneen hyväksi tehdystä työstä!

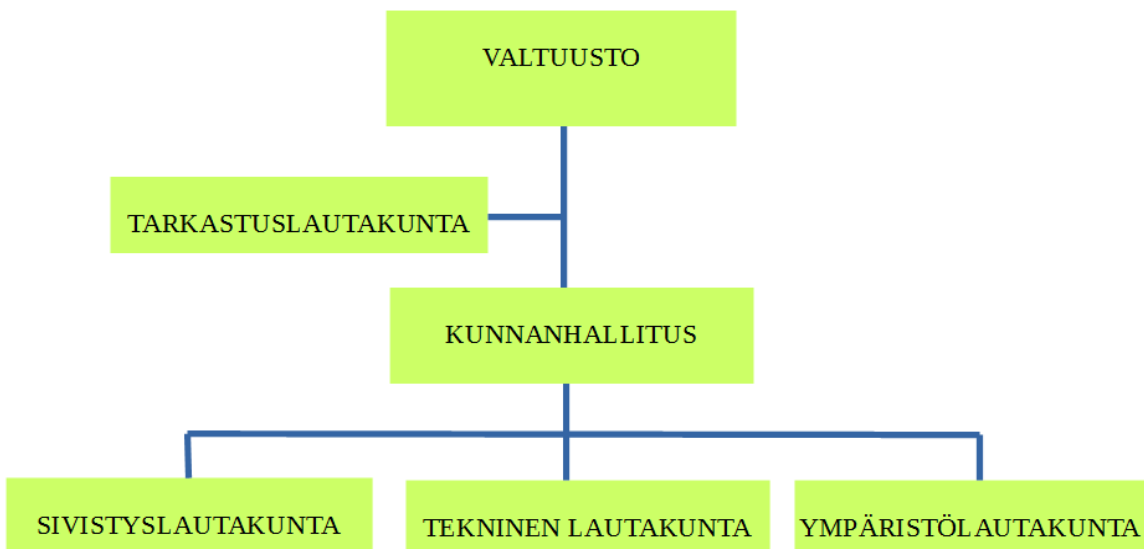
Teemu Puolijoki

kunnanjohtaja

1.1.2 Kunnan hallinto

Toimielinorganisaatio 31.12.2024

Toimielinten kokoonpanot 1.1.-31.12.2024

KUNNANVALTUUSTO

Suomen Keskusta	8
Kansallinen Kokoomus	6
Perussuomalaiset	4
Kristillisdemokraatit	1

Puheenjohtaja Ridanpää-Taittonen Annu KOK		
I varapuheenjohtaja Palomäki Seppo PS		
II varapuheenjohtaja Rantanen Jukka KESK		
Valtuutetut:	Lantela Antti, KESK	Sallila Ville, PS
Abdalla Ali, KOK	Lampinen Tauno, PS	Varila Riikka, KOK
Haapa-aho Anne, KESK	Lindahl Tuija, PS	Yli-Hynnälä Antti, KESK
Honkala Pasi, KD	Mäki-Mustapää Eeli, KESK	Yli-Kuha Hanna, KESK
Laitila Arttu, KESK	Peltokangas Jaakko, KOK	Ylikantola Susanna, KESK
Laitila Rauno, KOK	Salimäki Juha-Matti, KOK	

KUNNANHALLITUS

Puheenjohtaja Haapa-aho Anne, KESK		
Varapuheenjohtaja Varila Riikka, KOK		
Jäsenet		
Lampinen Tauno, PS	Salimäki Juha-Matti, KOK	Ylikantola Susanna, KESK
Mäki-Mustapää Eeli, KESK	Santanen Alpo, KD	

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Puheenjohtaja Peltokangas Jaakko, KOK		
Varapuheenjohtaja LindahI Tuija, PS		
Jäsenet		
Ala-Lahti Jari, KESK	Liesmäki Merja, KOK	Siljamäki Ulla, KESK
Kovaniemi Antti, PS	Ruismäki Virpi, KESK	

TKNINEN LAUTAKUNTA

Puheenjohtaja Yli-Hynnillä Antti, KESK		
Varapuheenjohtaja Abdalla Ali, KOK		
Jäsenet		
Haarajärvi Annika, KESK	Pesonen Nora, KOK	Virtaniemi Jyrki, KD
Lantela Antti, KESK	Salminen Annukka, PS	

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Puheenjohtaja Sallila Ville, PS		
Varapuheenjohtaja Laitila Arttu, KESK		
Jäsenet		
Kivimäki Johanna, KOK	Lampinen Kirsti, PS	Takala Jouni, KESK
Kiviniemi Mervi, KESK	Santanen Hannu, KOK	

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Puheenjohtaja Yli-Kuha Hanna, KESK		
Varapuheenjohtaja Palomäki Seppo, PS		
Jäsenet		
Immonen Heikki, KOK	Kuusisto Eila, KD	Sippola Mauno, KESK

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Puheenjohtaja Kuha Sirpa, KOK		
Varapuheenjohtaja Kattelus Markku, PS (k. 22.4.2024) Koskela Antti, PS 26.8.2024 lukien		
Jäsenet		
Ilvola Martti, KESK	Eskeli Elina, KD	Kontola Veikko, SDP

Kunnanhallituksen ja lautakuntien esittelijät 2024

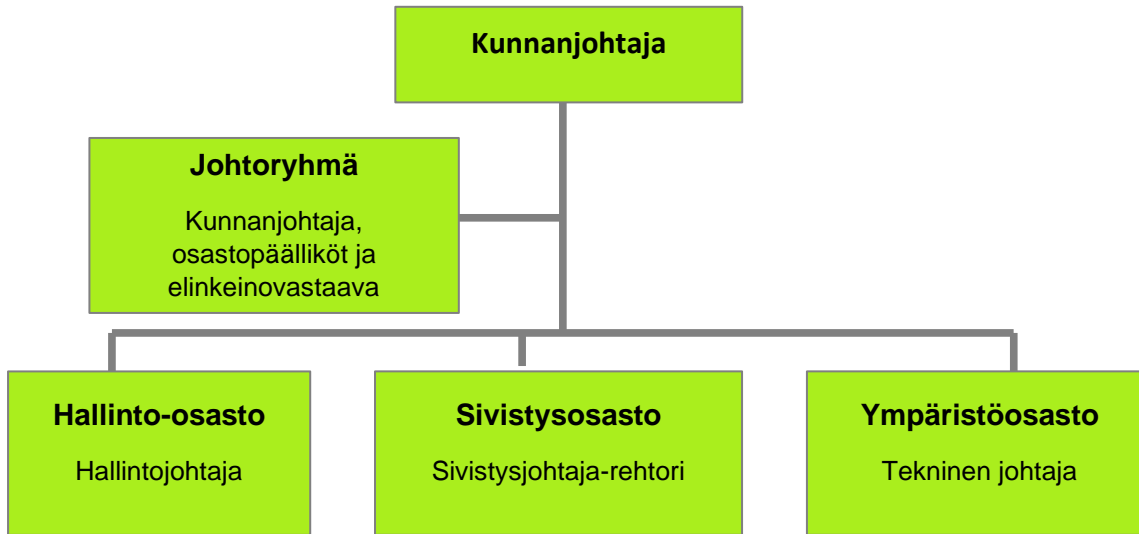
Kunnanhallitus: Kunnanjohtaja

Sivistyslautakunta: Sivistysjohtaja-rehtori, Kirjastonjohtaja-vapaa-aikavastaava

Tekninen lautakunta: Tekninen johtaja

Ympäristölautakunta: Rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö

Virasto-organisaatio 31.12.2024

Tilivelvolliset viranhaltijat 2024

Virka	Viranhaltija
Kunnanjohtaja	Teemu Puolijoki
Hallintojohtaja	Jaana Salo
Elinkeinovastaava	Aapo Petäjaniemi
Sivistysjohtaja-rehtori	Sanna Koivisto
Kirjastonjohtaja-vapaa-aikavastaava	Katja Kyllönen
Lukion rehtori	Juha Virtanen
Perusopetuksen rehtori	Mika Vihma
Varhaiskasvatuspäällikkö	Merja Ahola
Tekninen johtaja	Martti Ranta
Kiinteistöpäällikkö	Arto Ojala (30.4.2024 asti)
Kunnanrakennusmestari	Juuso Ojala
Rakennustarkastaja	Katja Karonen
Ympäristöpäällikkö	Jukka Kotola

1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Koko vuoden 2024 bruttokansantuote supistui 0,2 %. Koko vuoden yhteenlaskettu arvonlisäys jäi teollisuustoimialoilla hieman edellisvuotta alemmalle tasolle. Metalliteollisuuden tuotanto supistui huomattavasti ensimmäisellä vuosineljänneksellä mutta nousi sitä seuraavilla neljänneksillä selvästi korkeammalle tasolle. Metsä- sekä sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto kasvoivat läpi vuoden.

Koko vuoden 2024 rakentamisen volyymi jäi reilusti edellisvuotta alemmalle tasolle. Korkeat viitekorot ovat kurittaneet erityisesti talonrakentamista jo vuodesta 2022 alkaen, mutta pahin alamäki näyttää olevan nyt takanapäin.

Kaupan toimialat kehittyivät vaisusti. Muiden palveluiden arvonlisäyksen volyymi sen sijaan kasvoi hieman edellisvuodesta. Julkiset palvelut kasvoivat alkuvuoden mutta supistuivat viimeisellä vuosineljänneksellä.

Koko vuoden 2024 kokonaiskysyntä väheni 0,5 %. Viennin volyymi kasvoi 0,1 %, mutta tuonnin volyymi supistui 2,5 %. Yksityiset kulutusmenot pienenevät 0,1 % ja julkiset kulutusmenot kasvoivat 1,7 %. Yksityiset investoinnit supistuivat 11,5 %, mutta julkiset investoinnit kasvoivat 13,5 %. Rakennusinvestoinnit vähenivät, kun erityisesti investoinnit talorakennuksiin supistuivat rajusti. Myös investoinnit kuljetusvälineisiin sekä koneisiin- ja laitteisiin supistuivat selvästi. Aineettomat investoinnit eli investoinnit ohjelmistoihin sekä tutkimukseen ja kehittämiseen kasvoivat hieman.

Vuonna 2024 työllisten määrä väheni 0,6 %, mutta tehdyt työtunnit kasvoivat 0,2 % edellisestä vuodesta. Työttömyysaste oli 8,4 %, kun se edellisenä vuonna oli 7,2 %. Työn tuottavuus eli bruttoarvonlisäyksen volyymi työtuntia kohti pieneni 0,5 %. Työnantajien maksamat sosiaaliturvamaksut vähenivät 5,0 %. (Kansantalouden neljännesvuositilinpito 2024, 4. vuosineljännes. Tilastokeskus 28.2.2025)

Kuntatalouden tila heikkeni vuonna 2024, mutta vähemmän kuin pelättiin. Näyttääkin siltä, että kunnat ovat onnistuneet sopeutustoimissaan. Menokasvu oli vuonna 2024 odotettua maltillisempaa. Toimintakate eli kunnan nettotoimintakulut kasvoivat 1,8 prosenttia. Kuntatalouden rahavirta jäi positiivisesta tuloksesta huolimatta alijäämäiseksi: toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntatalous oli -470 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ollen 4,8 miljardia euroa vuonna 2024. Rahavirta oli negatiivinen, koska käyttötulot eivät riittäneet kaikkien investointien rahoittamiseen. Kunnat velkaantuivat lisää 720 miljoonalla eurolla. Lainakanta kääntyi välivuosien jälkeen kasvuun.

Kuntaliiton arvioiden mukaan talouden tilan heikkenemistä selittää verotulojen aleneminen 500 miljoonalla eurolla muun muassa sote-uudistukseen liittyneiden verohäntien poistumisen takia. Kuntien tuloihin ja menoihin välittyivät myös heikko suhdannekehitys, valtionosuuksien pieneneminen 250 miljoonalla eurolla sekä kasvaneet korkokustannukset. Kuluja laski myös kuntien työttömyysvakuutusmaksujen aleneminen. Lisäksi kuntien menot työttömyysturvan rahoittamiseen pienenevät vielä, vaikka pitkäaikaistyöttömyys nousi vuoden lopussa jo kovaa vauhtia.

Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 1 100 miljoonaa euroa vuonna 2024. Tulos oli positiivinen 203 kunnassa ja negatiivinen 80 kunnassa.

Mittavat investointipaineet sekä kustannuskehityksen hallinta haastavat tulevinakin vuosina kuntatalouden näkymiä. Kuntien talous on entistä riippuvaisempi myös yleisestä talous-, työllisyys- ja verotulokehityksestä. Myös kuntakonsernien talouden merkitys korostuu. (Kuntatalouden tila heikkeni: Kuntien omat sopeutustoimet vahvistivat taloutta vuonna 2024. Kuntaliiton tiedote 4.2.2025).

Kuortane kuuluu Kuusiokuntien seutukuntaan, jossa työttömiä työnhakijoita joulukuussa 2024 oli 819 henkilöä (muutos vuoden takaiseen -49 työtöntä työnhakijaa). Kuortaneella työttömiä työnhakijoita oli joulukuussa 2024 83 henkilöä, joka on 5,7 prosenttia työvoimasta (muutos vuoden takaiseen -6 työtöntä työnhakijaa). Lukema on Etelä-Pohjanmaan maakunnan pienin (keskiarvo maakunnassa 8,9 prosenttia). (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Etelä-Pohjanmaa työllisyyskatsaus, joulukuu 2024).

Kuortaneen asukasmäärä 31.12.2024 (3.336 henkilöä) väheni 46 henkilöä edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden.

1.1.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kuortaneen kunta toteutti kuluneen vuoden aikana asumiseen ja vetovoimaan liittyvän markkinointikampanjan. Kampanjan sisältö koostui brändi- ja asukastarinavideoista sekä näihin liittyvistä tekstimainoksista. Mainokset olivat nähtävillä esimerkiksi kunnan internet-sivuilla, kunnan sosiaalisen median kanavilla ja Google- ja hakusanamarkkinoinnin kautta.

Kunnan ja Kuortaneen Urheiluopistosäätiön yhteiselle uintikeskus-hankkeelle myönnettiin opetus- ja kulttuuriministeriön toimesta 1,5 milj. euron lisäavustus huhtikuussa 2024. Hanke sai yhteensä 4,0 milj. euroa valtionavustusta. Kunnanhallitus hyväksyi 10.6.2024 § 109 Kuortaneen Uintikeskus Oy:tä koskevan osakassopimuksen päivitysliitteen, joka oli päivitetty kunnanvaltuuston 18.9.2023 § 104 päätöksen mukaisesti. Lisäksi kunnanvaltuusto myönsi yhtiölle 17.6.2024 § 28 700.000 euron pääomalainan. Hankkeen rakennusvaihe käynnistyi elokuussa 2024.

Syksyllä 2025 valmistuva lukion laajennushanke eteni toimintakertomusvuoden aikana. Alkuvuodesta 2024 tapahtuneet hankkeen luonnossuunnitelmien hyväksyminen ja talousarviomäärärahaan liittyvät muutokset on todettu vuoden 2023 toimintakertomuksessa. Lukion toimintaan liittyvä, uudistettu kehittämissuunnitelma hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 21.10.2024 § 40.

Kunnanvaltuusto käynnisti 17.6.2024 § 29 tonttien markkinointikampanjan asuntojen rakentamiseksi. Kesäkuun 30. päivään 2025 asti voimassa oleva kampanja on suunnattu yksityisille rakentajille ja se koskee niin opiskelija- kuin muutakin asumista. Kunnanvaltuusto myös käynnisti 21.10.2024 § 41 kiinteistöveroselvityksen ja sen tekemiseen palkattiin projektihenkilö.

Alavuden kaupunki irtisanoi isäntäkuntamallilla tuottamansa etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan sopimukset niin että ne päättyivät 31.12.2024. Kuortaneen kunta päätti (kunnanhallitus 2.9.2024 § 139) alkaa järjestämään etsivää nuorisotyötä vuodesta 2025 lähtien kunnan omana toimintana, kun sitä varten haettava valtionavustus on varmistunut. Lisäksi kunnanhallitus päätti, että nuorten työpajatoimintaa kuntaa koskien ei ainakaan toistaiseksi järjestetä.

Vuonna 2024 toteutettiin esiselvitys kantatien 66 ja seututien 697 liittymää koskien (niin sanottu Mäyryn risteys). Eduskunta on joulukuussa 2023 myöntänyt 200.000 euron määrärahan liittymän suunnitteluun. Varsinainen tiesuunnittelu liittymän osalta ei ole vielä käynnistynyt.

1.1.5 Kunnan henkilöstö

Kunnan henkilöstömäärä toimialoittain 2024 vuoden viimeisenä päivänä oli yhteensä 172 henkilöä. Tästä vakinaisen henkilöstön määrä oli 132 ja määräaikaisia 40. Henkilötyövuosina laskettuna henkilöstöä on ollut yhteensä 162,15. Tästä vakinaisia 120,4 ja määräaikaisia 33,8

Henkilöstömäärän vaihtelu vuoden aikana ja osa-aikatyötä tekevien osuus henkilöstöstä vaikuttavat siihen, että henkilötyövuosi kuvaakin paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa ollutta työvoimaa kuin henkilöstön lukumäärä.

Toimiala	Henkilöstömäärä 31.12.2024			Henkilötyövuodet 2024			Henkilötyövuodet 2023		
	vakinaiset	määräaik.	yht.	vakinaiset	määräaik.	yht.	vakinaiset	määräaik.	yht.
Hallinto	9	0	9	7,06	0,13	7,56	6,95	0,85	7,8
Sivistys	89	37	126	80,94	29,92	117,22	80,13	39,98	120,11
Tekninen	30	3	33	30,17	3,38	34,97	29,18	7,13	36,31
Ympäristö	4	0	4	2,27	0,33	2,40	2,22	0,33	2,55
Yhteensä	132	40	172	120,44	33,76	162,15	118,49	48,29	166,77

Kunnan työntekijöiden sairauspoissaoloja kertyi vuonna 2024 yhteensä 2420 päivää, joista palkallisia poissaoloja oli 1969 kalenteripäivää. Edelliseen vuoteen verrattuna sairauspoissaolot vähenivät 875 päivää (26,6 %). Vuoden 2024 keskimääräistä henkilötyövuotta kohden palkallisia sairauslomina kertyi

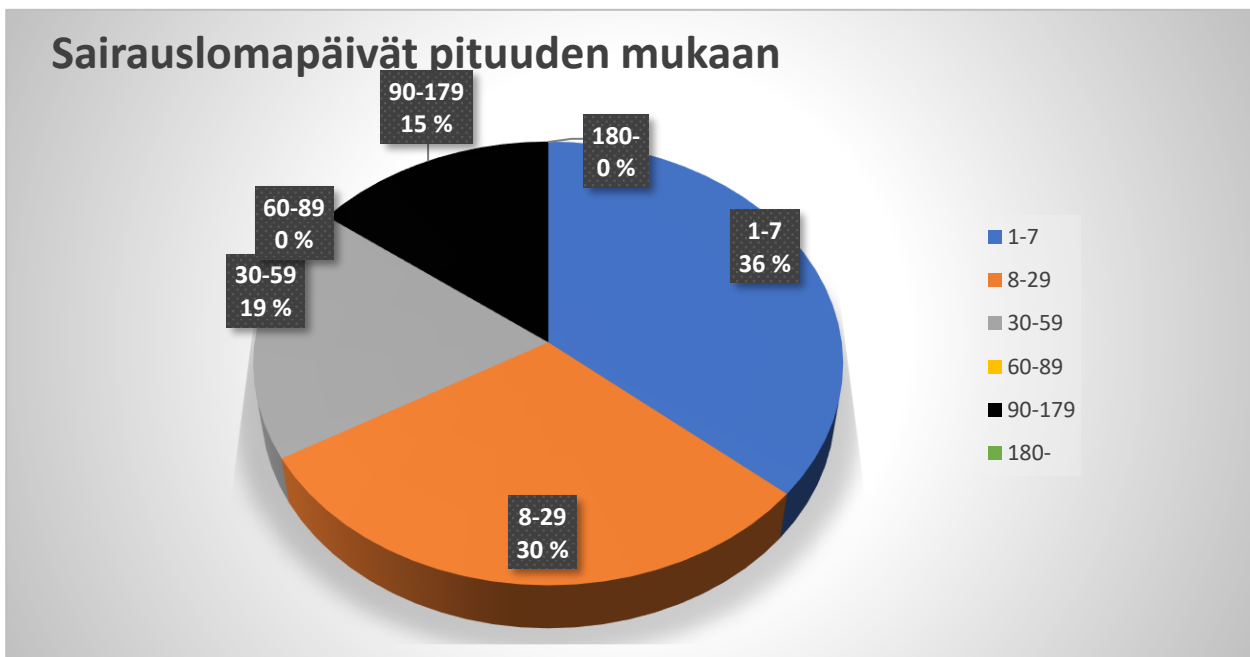
12,14 päivää / henkilötyövuosi. Kun palkattomat sairauslomat lasketaan mukaan, kertyi sairauslomapäiviä 14,92 pv / henkilötyövuosi, (v. 2023 19,7 pv)

	%
Sairauspoissaoloprosentti	5,88
0 päivää sairastaneet (%-osuus henkilöstöstä)	32,23 %

Sairauspoissaoloprosentti lasketaan sairauspoissaolojen osuutena teoreettisesta säännöllisestä työajasta: Sairauspoissaoloaika (pv) / koko henkilöstön teoreettinen säännöllinen työaika (pv) x 100 = sairauspoissaolo %. (Teoreettinen työaika on laskettu vähentämällä kalenterivuoden päivistä lauantait, sunnuntait ja työaikaa lyhentävät arkipyhät. Määräaikaisen henkilöstön teoreettinen työaika on laskettu palvelussuhteen ajalta.)

Nolla päivää sairastaneiden prosenttiosuus on laskettu yli kuusi kuukautta vuoden aikana palvelussuhteessa olleesta henkilömäärästä (ei palvelussuhteiden lukumäärästä).

Sairauslomapäivät jaoteltuna poissaolon pituuden mukaan %

Yhteistoiminta- ja työsuojelutoimikunta on kokoontunut vuonna 2024 kolme kertaa ja käsitellyt 20 asiakohtaa.

Kunnan henkilöstötilinpäätöksessä, joka on laadittu erikseen, on laajemmin henkilöstöä koskevat tiedot.

1.1.6 Ympäristötekijät

Kuortaneen kunnassa ympäristösuojelun viranomaistehtävät on määrätty ympäristölautakunnalle ja sen alaiselle viranhaltijalle.

Kunta on mukana ilmastostrategiaan liittyvässä ns. Kestävät-yhteistyössä Alavuden, Lapuan, Kauhavan ja Kurikan kaupunkien kanssa. Valtaosa alueemme kasvihuonekaasupäästöistä muodostuu maataloudesta ja liikenteestä.

Kiinteistöjen saneeraus, energiatehokkuuden parantaminen sekä uusiutuvien energiamuotojen suosiminen tarjoavat parhaimmat mahdollisuudet päästövähennysten toteuttamiseen. Myös kunnan investointihankkeisiin on sisällytynyt kestävän kehityksen tavoitteita, mm. kiinteistöjen energian optimointijärjestelmien hankkiminen.

Ilmastonmuutoksesta johtuvat säätilan ääri-ilmiöt (sähkönjakeluun vaikuttavat myrskyt, äkilliset rankkasateet, pitkät sateettomat jaksot jne.) aiheuttavat sen, että esim. tulvia voi esiintyä kevään lisäksi myös muina vuodenaikoina. Äkilliset rankkasateiden aiheuttamat kesätulvat saattavat aiheuttaa ongelmia etenkin pienissä vesistöissä, kuten Kaarankajoessa. Tulvat aiheuttavat myös voimakasta ravinnekuormitusta vesistöihin.

Pitkät sateettomat jaksot saattavat vastaavasti aiheuttaa yksityisten kiinteistöjen talousvesikaivojen kuivumista ja pitkään jatkuessa myös tärkeiden pohjavesialueiden pohjaveden pinnat lähtevät laskuun.

Talvikuukausien lämpötilojen ja sadannan voimakas vaihtelu kuormittaa osaltaan tieverkkoa ja aiheuttaa haasteita mm. liukkauden torjunnassa, tierumpujen jäätymisessä jne.

1.1.7 Muut ei taloudelliset asiat

Kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäsenten, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien, kunnanjohtajan sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijän on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään sidonnaisuusrekisteriin, jota valvoo tarkastuslautakunta. Lautakunta seuraa ilmoitusvelvollisuuden noudattamista, tarkastaa tiedot ja saattaa ilmoitukset vuosittain valtuustolle tiedoksi. Tilinpäätöshetkellä ilmoitus puuttui vielä yhdeksältä ilmoitusvelvolliselta luottamushenkilöltä.

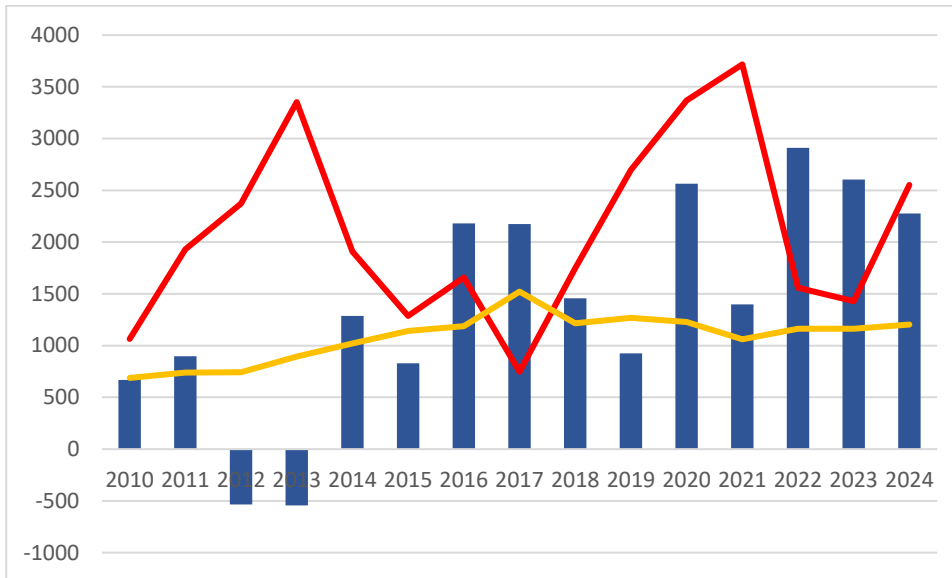
Kunnanvaltuusto hyväksyi 8.10.2018 § 33 Kuortaneen kunnan sisäisen valvonnan ohjeen, jonka mukaan hankintojen suorittamisessa noudatetaan voimassa olevien lakien lisäksi kunnanhallituksen 19.12.2022 § 264 hyväksymää Kuortaneen kunnan hankintaohjetta.

Kuortaneen kunnassa on kunnanhallituksen hyväksymä tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jonka kulmakivinä on tasa-arvo, yhteinen päämäärä, osaamisen ja aktiivisuuden huomioiminen sekä asiakaspalveluasenne. Sen tarkoituksena on esittää ne tavoitteet ja toimenpiteet, joilla voidaan edistää työyhteisön yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä parantaa työhyvinvointia ja edistää työhön sitoutumista kunnan palveluksessa.

1.1.8 Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2024 tulos 1.073.941,51 euroa ylittyi 620.042 euroa verrattuna vuoden 2024 muutettuun talousarvioon nähden. Tätä selittää verotulojen ja valtionosuuksien ennakoitua parempi kertymä.

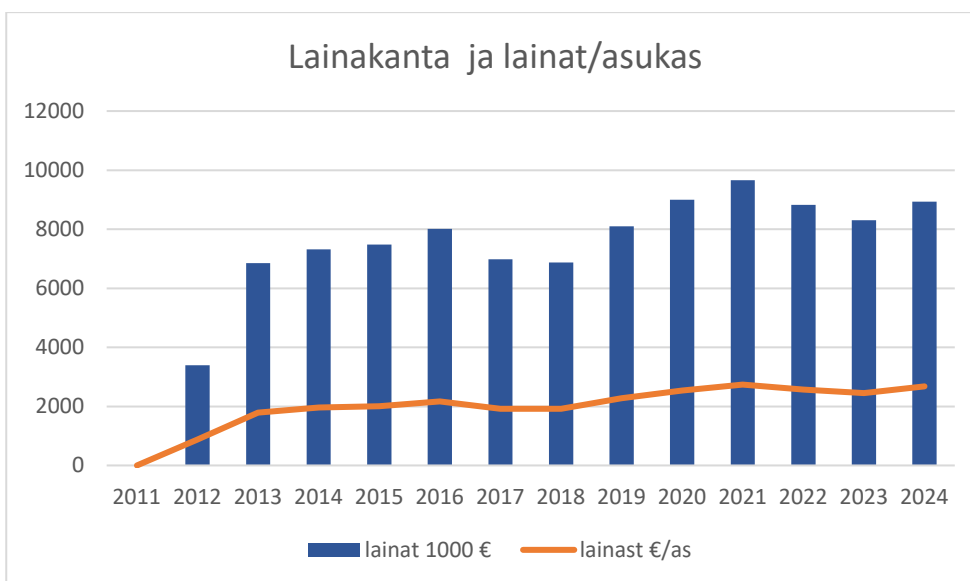
Kun vuoden 2024 ylijäämä lisätään taseen yli- / alijäämätilille muodostui 31.12.2024 taseen ylijäämäksi 9.682.062,45 euroa.

Vuosikate (sin) / nettoinvestoinnit (pun) / poistot (kelt) 1000 €

Pitkällä aikavälillä kunnan nettoinvestoinnit ovat ylittäneet vuosikatteen määrän useana vuonna. Tällöin investoinnit on jouduttu rahoittamaan lainarahoituksella siltä osin, kun investointien määrä on ylittänyt vuosikatteen. Vuosina 2022 ja 2023 tulo-rahoitus on riittänyt kattamaan nettoinvestoinnit. Vuoden 2024 investointimenot olivat 2.569.192,08 € ja kun siitä vähennetään käyttöomaisuuden myyntitulot ja investointeihin saadut rahoitusosuudet, jää nettoinvestointien arvoksi 2.551.143,98 €. Vuonna 2024 lainakanta kasvoi 631.953,15 euroa. Kunnan korollinen vieras pääoma oli vuoden lopussa 8.935.731,30 euroa. Asukasta kohden laskettuna tämä on euroa 2.678,58 euroa.

Viimeisen 10 vuoden aikana nettoinvestoinnit (v. 2015-2024) ovat olleet yhteensä 20,8 milj. euroa. Kunnan velkamäärä vastaa n. 43 %:a investointien määrästä.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Syksyn 2024 arviointitilanteessa on käyty läpi edellisessä arvioinnissa havaitut riskit ja etenkin niihin kohdistuneiden toimenpiteiden vaikutus riskitasoon. Myös tarkastelujaksolla mahdollisesti havaitut uudet riskit on otettu mukaan arviointiin.

Helmikuussa 2022 käynnistynyt Ukrainan sota sekä muu maailmanpoliittinen tilanne luovat kansainvälisestä luonteestaan huolimatta varautumistarpeita myös Kuortaneen kuntaan. Tällä hetkellä riskit liittyvät lähinnä toiminnallisen varautumisen kysymyksiin (esimerkiksi kyberhyökkäykset, sähkökatkot ja sotilaallinen uhka).

Ympäristölautakunnan päätöksistä 10.10.2023 § 50 Biokaasulaitoksen ympäristölupa, Kuortaneen energiaosuuskunta sekä 11.12.2023 § 63 Suunnittelutarveratkaisu kiinteistölle 300-401-31-294 ja 11.12.2023 § 64 Rakennuslupa kiinteistölle 300-401-31-294 jätettiin valitukset Vaasan hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus kumosi kyseiset ympäristölautakunnan päätökset. Lisäksi hallinto-oikeuteen jätettiin valitus teknisen lautakunnan päätöksestä 17.9.2024 § 78 Kirkkotien pohjoisosan kevyenliikenteenväylän linjaus / julkisesti nähtäville / muistutukset / oikaisuvaatimus. Asian ratkaisu on vielä kesken.

Taloudelliset riskit

Kunnan tulojen, erityisesti verotulojen, heikkoon kehittymiseen liittyvä riski on pysynyt ennallaan, se tunnistetaan ja huomioidaan kunnan toiminnassa. Riskiksi tunnistetaan myös kunnan valtionosuuksien kehittyminen tulevina vuosina, huomioiden valmistelussa oleva valtakunnallinen peruspalvelujen valtionosuusuudistus sekä opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuksiin liittyvä tietty riski lukion opiskelijamäärän kehitymisestä. Lisäksi riskinä tunnistetaan julkisen hallinnon sopeutustoimien vaikutus.

Julkisen yritysrahoituksen osalta valtion taloudellinen sopeuttaminen kasvattaa kuntatason taloudellista riskiä tulevaisuudessakin. Toisaalta iso osa rahoituksesta on EU:n osarahoittamaa, jonka määrä alueellamme on suhteellisen korkealla tasolla tulevina vuosina.

Suurin luottoriski on Verkko-osuuskunta Kuuskaistan saneerausohjelmaan sisältyvä 852.691 euron velka. Ohjelman mukaan velka maksetaan pääosin saneerausohjelman viimeisenä vuonna 2026 kerralla kokonaan. Muut luottoriskit kohdistuvat lähinnä kunnan myöntämiin takauksiin eri yhteisöille. Lisäksi kunnalla on antolainasaamisia, joista merkittävä osa on omalta tytäryhtiö Kiinteistö Oy Kuortaneen Asunnoilta, joka harjoittaa vuokraustoimintaa. Riskinä tiedostetaan yhtiön tämänhetkinen taloustilanne.

Kunnan kannalta riskinä voidaan pitää myös tytäryhtiöiden kiinteistöjensä huoltotoiminnan hankkimista jatkossa mahdollisesti muualta kuin kunnan tilapalveluilta, jolla olisi teknisen toimen myyntituloja pienentävä vaikutus.

Hyvinvointialueen 3+1-vuodeksi vuokraamien kunnan kiinteistöjen ja niistä johtuvien taloudellisten vaikutusten tulevaisuus vuodesta 2026 lähtien muodostaa epävarmuustekijän. Riskiä voidaan pienentää luomalla ja säilyttämällä hyvä ja tiivis yhteistyö hyvinvointialueen kanssa sekä pitämällä tilat hyvässä kunnossa. Toisaalta riskiä voidaan pienentää myös miettimällä ja suunnittelemalla kiinteistöjen vaihtoehtoja käyttöä varautuen tilanteeseen, mikäli osa niistä lakkaisi sote-käytössä.

Toiminnalliset riskit

Maailmantilanteen takia tietoturvaan ja tietosuojaan liittyen on olemassa jatkuva uhka esimerkiksi tietomurtoihin, vaikkakaan kyberhyökkäyksen todennäköisyys ei ole merkittävästi kasvanut. Mahdollisuus hyökkäykseen tunnistetaan ja siihen varaudutaan huolehtimalla palomuurien ja virustorjunnan ajantasaisuudesta. Myös kulunvalvonta ja henkilöstön koulutus ovat tärkeitä asioita. Koulutuksella parannetaan henkilöstön osaamista tietoturvaan ja siihen kuuluvien riskien tiedostamiseen liittyen. VPN-yhteyteen liittyen on tehty kehittämistä.

Asiakirjahallinnon resurssia on vuoden 2024 aikana täydennetty sisällyttämällä ympäristöosaston osastosihteerin toimenkuvaan kyseisiä tehtäviä. Tiedon säilymiseen liittyvän riskin oletetaan vähenevän kuluvan vuoden aikana.

Henkilöstöresurssien haavoittuvuus sairastumisten tms. johdosta tiedostetaan ja kehitetään sijasjärjestelyjä. Tärkeää on myös työnantajan taholta henkilökohtaisen kunnan ja terveyden tukeminen, jota toteutetaan esimerkiksi E-passi-käytännön kautta ja muulla työhyvinvoinnin vahvistamisella. Houkutteleva rekrytointi parantaa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuutta asiantuntijatehtäviin, jota voidaan edesauttaa muun muassa uusien rekrytointipalveluiden käyttöönotolla. Kuntastrategian mukaisesti myös henkilöstön osaamiseen panostamisella ja suunnitelmallisella johtamisella on tärkeä roolinsa asian osalta.

Kirjaston ja kunnantalon läheisyydessä on liikenneturvallisuuksessa parannettavaa. Käynnissä olevassa hallintokorttelin kehittämishankkeessa on pureuduttu asiaan, ja alueen liikennöintiä tullaan parantamaan kunnan investointisuunnitelmaan sisällytetyn mukaisesti vuonna 2025. Yhteiskoulun parkkipaikka-alue on parantunut huomattavasti, mutta kouluun liittyvässä liikennöinnissä on riskejä edelleen. Ylijoen koululla on tunnistettu riski saattoliikenteen liikkumisessa koulun alueella.

Vesi- ja viemärilaitoksen toiminnassa tärkeää on energian saannin turvaaminen. Porrasojalla vesisäiliötilavuutta on normaalioloissa riittävästi, samoin tukkuvesitoimittajalla on tarpeelliset varavoimalähteet. Vesijohtoverkoston saastumisen ehkäisemiseksi takaiskuventtiilejä lisätään pumppaamoihin edelleen, ylä- ja alavesisäiliöitä tarkastetaan ja puhdistetaan säännöllisesti. Lyhytaikaisiin sähkökatkoksiin liittyen kunnalle on hankittu varavoimakoneita ja ennakkosuunnitelmaa on laadittu. Vesi- ja viemärilaitoksen mahdollisiin putkirikkoihin liittyvää riskiä on pienennetty ja pienennetään edelleen uusimalla ja saneeraamalla kyseistä verkostoa.

Kaukolämmön saatavuuteen varaudutaan käymällä sen toimittajan kanssa läpi varautumissuunnitelma häiriötilanteissa. Osa kunnan kiinteistöistä on vaihtoehtoisessa lämmitysjärjestelmässä.

Strategiset riskit

Yleinen taloustilanne sisältää edelleen runsaasti epävarmuustekijöitä, mutta elpymisen merkkejä on ilmassa. Valtionvarainministeriö ennustaa talouden toipuvan taantumasta ja ennustaa vuodelle 2025 kevyttä kasvua mm. inflaation hidastumisen ja korkotason laskuun lähdön ansiosta. Talouden suhdannevaihtelujen riskin voidaan nähdä laskeneen vuodentakaisesta.

Kuortaneella työllisyysluvut ovat pysyneet korkealla tasolla. Korkea työllisyys ja pienenevät ikäluokat pitävät osaavan työvoiman saatavuuden riskin korkealla tasolla. Lisäksi iso muutos TE-palvelujen järjestämistä vastuussa pitää riskiä korkealla tasolla. Toisaalta Kuntayhtymä Kymppi ja vuoden 2025 alusta voimaanastunut TE-uudistus lisäävät kuntien työkaluja asian hoitamiseen. Työvoiman saannin esteisiin liittyy riski niiden muuttumiseen yritysten kasvun esteiksi. TE-uudistuksen valmisteluun on osallistuttu aktiivisesti, jolla muutokseen liittyviä riskejä on pyritty pienentämään. Lisäksi tärkeää on työperäisen maahanmuuton edistäminen projektein sekä kotouttaminen. Lisäksi tärkeää on koulutukseen panostaminen.

Riskinä tulevaisuuden osalta tunnistetaan myös tilanne, jossa isot työllistävät yritykset lopettaisivat toimintansa tai siirtäisivät toimintaansa muualle tai menettäisivät investointimahdollisuuksiaan esimerkiksi suuren alueellisen alihankkijan seurauksena. Riskiä hallitaan muun muassa aktiivisella työllä yrittäjämönenteisen ilmapiirin vahvistamiseksi, tiiviillä yhteydenpidolla yritysten kanssa, kasvuhakuisten yritysten tunnistamisella sekä yritysten stressikyvyyn edistämällä.

Kunnan asuntotarjonnan tulee vastata sille asetettavaan kysyntään. Asuntotuotannon turvaamiseen tulee kiinnittää jatkossa yhä enemmän huomiota. Myös markkinoinnin kautta pystytään vahvistamaan kunnan veto- ja pitovoimaa. Riskinä nähdään tilanne, ettei kunnan asuntotarjonta ja vetovoima riitä houkuttelemaan riittävästi väestöä kunnasta poismuuttavien tai eläköityvien tilalle, mikä aiheuttaa nettomuuttotappiota ja työvoiman määrän heikkenemistä. Kuntastrategian eräänä keskeisenä strategisena päämääränä on kunnan vetovoiman vahvistaminen. Riskinä voidaan tunnistaa kunnan

tytäryhtiö Kiinteistö Oy Kuortaneen Asuntojen tämänhetkinen taloudellinen mahdollisuus esimerkiksi uusien asumisratkaisujen kehittämisen osalta.

Kunnan strategisena tavoitteena olevaan liikkumisen mahdollisuuksien kehittämiseen vaikuttaa osittain valtion suhtautuminen aihepiiriin kuuluvien hankkeiden avustamiseen. Mikäli näihin ei erilaisia avustuksia ole saatavissa, luo tämä suurempaa tarkastelutarvetta kunnan taloudellisiin mahdollisuuksiin hankkeiden ainoana rahoittajana.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät mm. henkilöihin kohdistuviin riskeihin, omaisuusvahinkoihin, keskeytyksiin, vastuisiin sekä ympäristövahinkoihin ja onnettomuuksiin. Näihin riskeihin on varauduttu vahinko- ja vastuuvakuutuksin. Vapaaehtoisten vahinkovakuutusten ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen osalta kunnan sopimuskumppani on OP-Pohjola. Vahinkoriskeihin on varauduttu kehittämällä henkilöstön perehdytystä ja lisäämällä koulutusta.

Kunnan rakennettuun omaisuuteen ikääntymisestä, luonnonvoimista tai ilkeistä johtuvia vahinkoriskejä hallitaan säännöllisellä seurannalla ja suunnitelluilla korjaus- ja saneeraustoimenpiteillä. Myös turvallisuussuunnitelmien ajantasaisuudella on tärkeä merkityksensä.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä

Hallintosäännön sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevassa luvussa 12 on määritelty kunnanhallituksen, lautakuntien ja viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut. Kuortaneen kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja ohjeet on hyväksytty kunnanvaltuustossa 8.10.2018. Kunnan konserniohjeeseen (kvalt 12.11.2018) sisältyvät tytäryhtiöiden riskienhallintaa koskeva ohjeistus.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista sekä selkeyttää seuranta ja raportointia seuraavat seikat huomioiden

- vaikuttavuus ja tuloksellisuus,
- raportointi ja tiedon oikeellisuus
- toiminnan laillisuus ja johdon ohjeiden noudattaminen
- resurssien ja omaisuuden turvaaminen.

Esimiehet ovat ohjeistaneet alaistaan henkilöstöä.

Riskiarviointia on suoritettu kaikilla sektoreilla ohjeen mukaista luokitusta apuna käyttäen. Tunnistetut riskit on arvioitu ja kirjattu ylös. Merkittävimpien riskien hallitsemiseksi on mietitty toimintatavat ja vastuutahot. Seuranta suoritetaan vähintään vuosittain tai tarvittaessa erillisen seurantasuunnitelman mukaan.

Sisäinen valvonta

Talousarvion ja tavoitteiden toteutumista ja tuloksellisuutta sekä kuntastrategian toteutumista seurattiin osavuosi- ja vuosikatsauksien yhteydessä, jotka vietiin myös valtuuston käsiteltäväksi. Lisäksi vuoden 2024 talousarviomuutoksia käsiteltiin kunnanvaltuustossa 18.3.2024 § 10, 26.8.2024 §:t 33-34, 21.10.2024 § 42 ja 9.12.2024 §:t 57-59. Investointihankkeista on raportoitu kunnanhallitukselle sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti. Kuntalain mukaan valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa arvioi myös tarkastuslautakunta antamassaan arviointikertomuksessa.

Sisäisen valvonnan ohjeen mukaiseen laskujen kierrätys- ja hyväksymismenettelyyn on kiinnitetty erityistä huomiota ja hyväksyjät on nimetty toimialoittain käyttötaloussuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä.

Hallintosäännössä on määräykset kunnan päätöksenteko- ja kokousmenettelystä. Tehtyjen päätösten oikeellisuutta valvottiin siten, että toimielimen pöytäkirjat on toimitettu kunnanhallitukselle ja viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat asianomaiselle toimielimelle. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei ole havaittu virheitä tai rikkomuksia.

Häiriötilanteiden aikaista toimintaa varten on nimetty valmiusjohtoryhmä, joka päivittää kunnan valmiussuunnitelmaa. Myös EU:n tietosuojasetuksen säännökset ja tietoturva on otettu osaksi jokapäiväistä toimintaa.

Kunnan vakuutuksia hoitaa kilpailutuksen kautta valittu meklaritoimisto, Söderberg & Partners ja vakuutusyhtiönä on OP Pohjola.

Riskien hallinta

Riskien hallinnan ohjeessa riskit on luokiteltu neljän pääotsikon alle seuraavasti auttamaan riskien tunnistamista;

- Toiminnalliset riskit (toiminta, henkilöstö ja juridinen vastuu)
- Strategiset riskit (toimintaympäristö, hallintomalli ja johtaminen, palvelujen kehittäminen)
- Taloudelliset riskit (tulevaisuuden kuntatalous, tasapainoinen talous, rahoitus)
- Vahinkoriskit (ympäristö, omaisuus, palvelutoiminnan turvallisuus)

Henkilöstö ja esimiehet ovat tuloksikkö- / tulosaluekohtaisesti arvioineet ja raportoineet havaitsemiaan riskejä laajasti hyväksytyn riskienhallinnan ohjeen mukaisesti. Tunnistetut riskit on pisteytetty arvioimalla sen todennäköisyys ja vaikutukset. Arvioinnin tulokset raportoidaan toimielimille ja kunnanhallitukselle.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa tehdään aktiivisesti, niin että se on jatkuva prosessi kunnan ydintoimintojen rinnalla.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

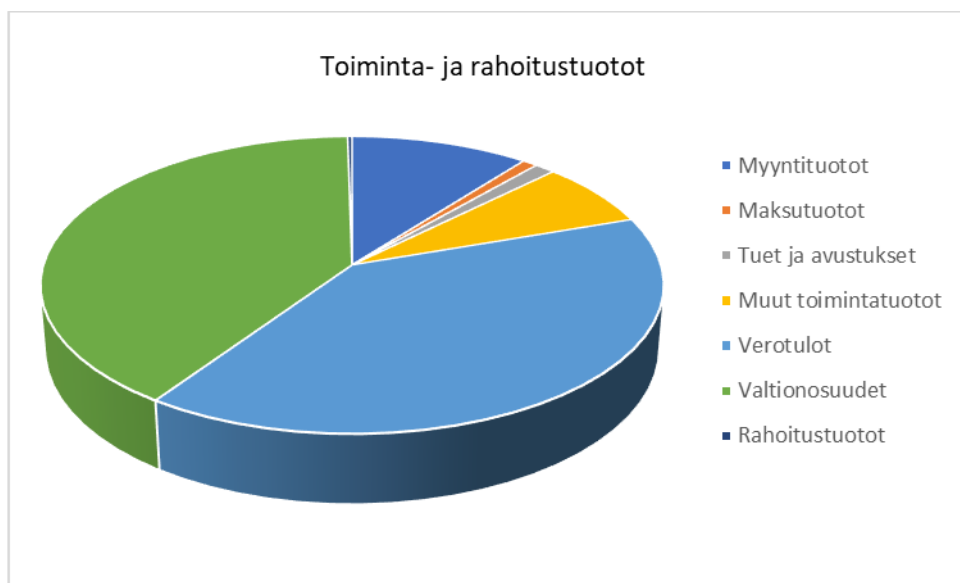
Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, kuinka tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Riittävyys osoitetaan tuloslaskelmassa toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Lisäksi arvioinnissa käytetään tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja.

1.3.1 Tilikauden tulos

Vuoden 2024 tilikauden tulos 1.073.941,51 euroa, oli 662.041,51 euroa parempi muutettuun talousarvioon verrattuna. Tämä johtui pääasiassa verotulojen ja valtionosuuksien ennakoitua paremmasta toteutumasta. Osittain myös toimintatuotot ylittivät budjetoidun ja toimintakuluissa taas päästiin jonkun verran alle budjetoidun.

	1 000 €	Muutos %
Myyntituotot	1 820	-0,2
Maksutuotot	154	-9,6
Tuet ja avustukset	211	-11,7
Muut toimintatuotot	1 225	-1,1
Verotulot	6 885	-0,2
Valtionosuudet	6 946	3,3
Rahoitustuotot	45	-64,0

Toiminnan rahoitus erittäin ja muutos v. 2023 tilinpäätökseen.

Toimintatuotot

Tuloslaskelman toimintatuotot koostuvat myynti- ja maksutuotoista sekä saaduista tuista ja avustuksista.

Talousarvioon 2024 verrattuna toimintatuotot toteutuivat 129.810 euroa (4 %) paremmin

Verotulot

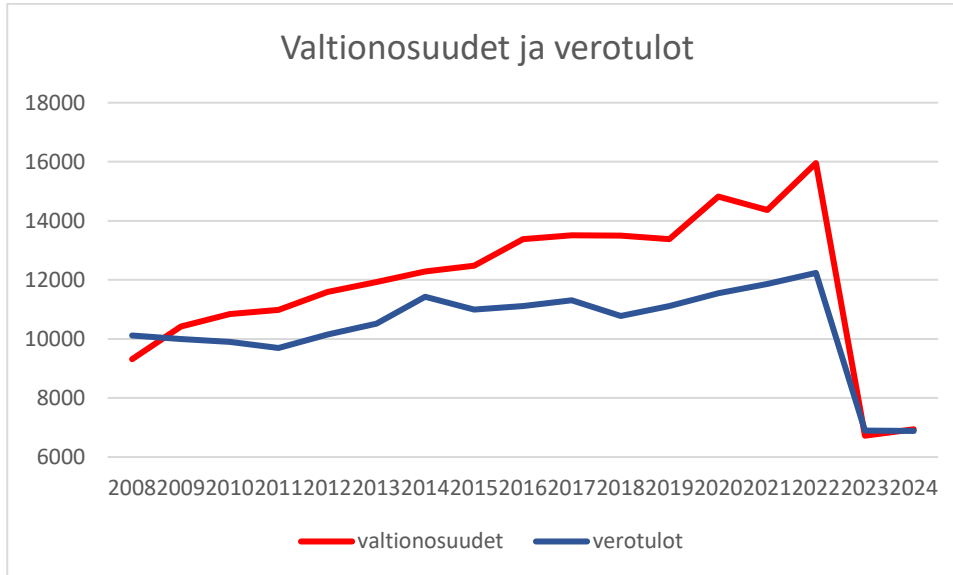
Tilikauden verotuloja kertyi kokonaisuudessaan 6.885.123 euroa, mikä on 110.123 euroa enemmän kertomusvuoden muutettuun talousarvioon nähden.

Verolajikohtaisen tarkastelun mukaan tuloverot toteutuivat 2,2 % paremmin ja kiinteistöverot 4,3 % heikommin, mutta yhteisöveroja kertyi 7,5 % enemmän verrattuna muutettuun talousarvioon. Koko verotulokertymä ylittyi yhteensä 1,6 %.

Valtionosuudet

Valtionosuudet koostuvat peruspalvelujen valtionosuuksista (4.343.937 €), veroperustemuutoksista johtuvista veromenetysten korvauksista (766.836 €) ja Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1.835.299 €), yhteensä 6.946.072 euroa.

Valtionosuudet kokonaisuutena toteutuivat 3,8 % paremmin muutettuun talousarvioon verrattuna.

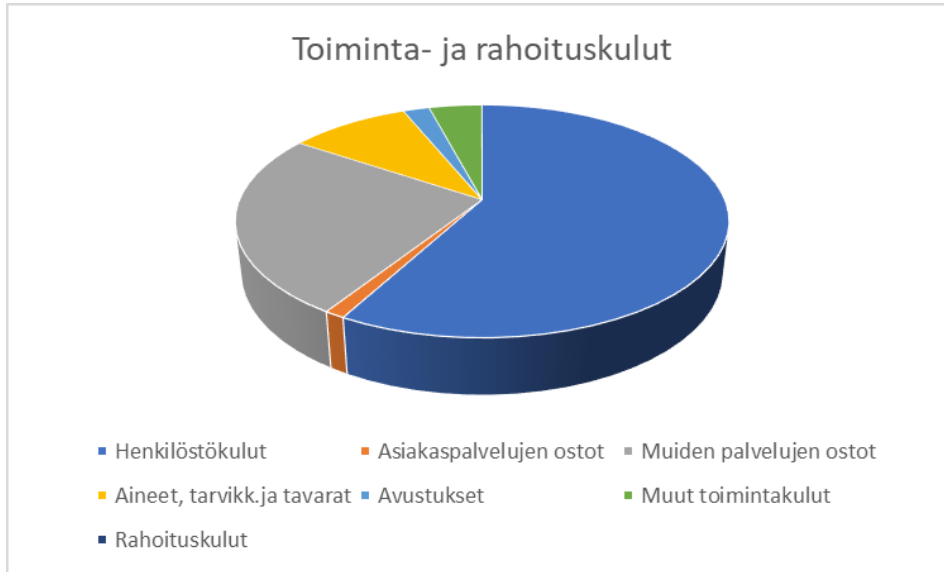

Vuoden 2023 alusta voimaan tullut soteuudistus leikkasi kunnan verotuloja n. 56 % ja valtionosuuksia n. 41 %, kun sotepalvelut siirtyivät hyvinvointialueen tuottamiksi.

Toimintakulut

	1 000 €	Muutos %
Henkilöstökulut	8 602	1,8
Asiakaspalvelujen ostot	170	-10,5
Muiden palvelujen ostot	3 752	11,4
Aineet, tarvikk.ja tavarat	1 398	-32,8
Avustukset	304	-0,7
Muut toimintakulut	613	15,9
Rahoituskulut	3	-96,0

Toimintakulut menoerittäin ja muutos v. 2022 tilinpäätökseen (1 000 €)

Toimintakulujen kokonaismäärä oli tilikaudella 2024 yhteensä 14,83 miljoonaa euroa, mikä on 4,1 % enemmän edellisen vuoden toteutumaan nähden.

Talousarvioon 2024 verrattuna toimintakulut alittuivat 151.614 euroa (1 %) muutettuun talousarvioon nähden.

Toimintakate

Toimintatuottojen ja toimintakulujen erotuksena laskettava toimintakate ilmoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Kunnissa toimintakate on negatiivinen, sillä kuntien palvelutuotanto perustuu pääosin verotuloihin ja valtionosuuksiin. Vuoden 2024 toimintakate oli -11.429 milj. euroa. Talousarvioon verrattuna toimintakate toteutui 2,4 % paremmin.

Vuosikate

Vuosikatteella arvioidaan tulo-rahoituksen riittävyyttä. Vuosikate (rahoitustulos) osoittaa sen tulo-rahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Perusoletus on, että tulo-rahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen.

Poistot kuvaavat keskimääräistä vuosittaista korvausinvestointitarvetta. Mikäli vuosikate kattaa poistot (korvausinvestoinnit), kunnan ei tarvitse velkaantua, realisoida käyttöomaisuuttaan tai pitkäaikaisia sijoituksiaan tai vähentää toimintapääomaansa pitääkseen palvelujen tuotantovälineet toimintakunnossa. Jos vuosikate jää negatiiviseksi, tulo-rahoitus ei riitä edes juokseviin menoihin. Tilikaudella 2024 vuosikatetta syntyi 2.278.306 euroa. Poistoja vuonna 2024 kirjattiin 1.204.364,51 euroa.

Tilikauden tulos

Vuoden 2024 tilikauden tulos on 1.073.941,51 euroa ylijäämäinen. Tilikaudelle laaditun alkuperäiseen talousarvion toteutuessa tulos olisi ollut 212.450 euroa ylijäämäinen. Tilikauden aikana talousarvioon tehtyjen muutosten jälkeen tulosi olisi ollut 412.450 euroa ylijäämäinen.

Vuoden 2024 budjetoitua ja muutettua talousarviota parempi tulos selittyy pääosin verotulojen ja valtionosuuksien arvioitua suuremmasta kertymästä.

Tuloslaskelma	2024	2023
Toimintatuotot	3 410	3 471
Toimintakulut	-14 839	-14 349
Toimintakate	-11 429	-10 878
Verotulot	6 885	6 900
Valtionosuudet	6 946	6 725
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	53	54
Muut rahoitustuotot	45	71
Korkokulut	-225	-190
Muut rahoituskulut	3	-78
Vuosikate	2 278	2 604
Poistot ja arvonalentumiset	-1 204	-1 164
Satunnaiset tuotot ja kulut		-258
Tilikauden tulos	1 074	1 182
Tilikauden yli-/alijäämä	1 074	1 182
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintamenot, %	23	24
Vuosikate/Poistot, %	189	224
Vuosikate, euro/asukas	682,9	769,8
Asukasmäärä 31.12.	3336	3382

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmassa esitetään kaikki kunnan rahaliikenne ja tarkastellaan sitä, lisääntyvätkö vai vähenevätkö kunnan rahavarat tilikauden aikana. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen sekä tulorahoituksen ja investointien nettomäärä, että rahoitustoiminnan (anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden) muutosten nettomäärä.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Rahoituslaskelma lähtee liikkeelle vuosikatteesta. Kun vuosikatteesta vähennetään tulorahoituksen korjauserät, saadaan toiminnan rahavirta 2.278.306,02 euroa, joka kuvaa kuinka paljon varsinaisesta toiminnasta on kertynyt rahavaroja tilikauden aikana.

Investointien rahavirta kuvaa investointeihin kohdistuvien tulojen ja menojen vaikutusta rahavaroihin. Tilikauden investointimenot olivat 2.569.192,08 euroa. Kun tässä huomioidaan vuonna 2024 toteutuneet rahoitusosuudet investointeihin sekä käyttöomaisuuden myynnit, jää nettoinvestointien määräksi 2.551.143,98 euroa.

Vuoden 2024 toiminnan rahavirran ja nettoinvestointien erotus (toiminnan ja investointien nettokassavirta) oli -272.837,96 euroa.

Rahoituksen rahavirta

Antolainojen määrä kasvoi 681,730,06 euroa ja kunnan oma lainakanta kasvoi 631.953,15 euroa.

Toimeksiantojen varat ja saamisten muutos ja korottomat velat vähenivät yhteensä 134.429,40 euroa. Näin rahoituksen nettorahavirta oli vuonna 2024 yhteensä -184.206,31 euroa.

Rahavarojen muutos

Rahoituslaskelman varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirran ja rahoitustoiminnan nettorahavirran erotus osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen tilikaudella. Vuonna 2024 kassavarat vähenivät 457.044,27 euroa.

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1000 euroa	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 278	2 604
Satunnaiset erät		-258
Tulorahoituksen korjauserät		-57
Investoinnit		
Investointimenot	-2 569	-1 938
Rahoitusosuudet investointimenoihin	18	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitulot	0	564
Toiminnan ja investointien rahavirta	-273	915
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-682	-34
Antolainasaamisten lisäykset	-730	-80
Antolainasaamisten vähennykset	49	46
Lainakannan muutokset	632	-518
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	822
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-368	-341
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000	-1 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-134	-567
Rahoituksen nettorahavirta	-184	-1 119
Rahavarojen muutos	-457	-204
Rahavarat 31.12.	1 352	1 809
Rahavarat 1.1.	1 809	2 012
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	2 052	531
Investointien tulorahoitus, %	89	134
Laskennallinen lainanhoitokate	2,3	2,9
Kassan riittävyys, pv	26	40
Asukasmäärä	3 336	3 382

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta

Tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Konsernitilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Kassan riittävyys

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT					
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
	2024	2023		2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	31 739	29 711	OMA PÄÄOMA	22 783	21 709
Aineettomat hyödykkeet	593	671	Peruspääoma	12 410	12 410
Aineettomat hyödykkeet	593	671	Muut omat rahastot	691	691
Aineelliset hyödykkeet	21 909	20 539	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	8 608	7 426
Maa- ja vesialueet	3 230	2 890	Tilikauden yli-/alijäämä	1 074	1 182
Rakennukset	11 457	11 547			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 755	5 654			
Koneet ja kalusto	94	162	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	236	213
Muut aineelliset hyödykkeet	202	202	Valtion toimeksiannot	0	0
Ennakkomaksut			Lahjoitusrahastojen pääomat	232	209
ja keskeneräiset hankinnat	1 170	84	Muut toimeksiantojen pääomat	4	4
Sijoitukset	9 237	8 501			
Osakkeet ja osuudet	6 415	6 361			
Muut lainasaamiset	2 791	2 113			
Muut saamiset	30	27			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	232	209			
Valtion toimeksiannot	0	0	VIERAS PÄÄOMA	11 694	11 049
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	232	209	Pitkäaikainen	4 068	4 436
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 742	3 051	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	3 300	3 641
			Lainat julkisyhteisöiltä	767	794,7613
Saamiset	1 390	1 242	Lyhytaikainen	7 626	6 613
Lyhytaikaiset saamiset	1 175	1 201	Joukkovelkakirjalainat	4500	3500
Myyntisaamiset	652	765	Lainat muilta luotonantajilta	368	368
Muut saamiset	522	437	Saadut ennakot	112	63
Siirtosaamiset	215	41	Ostovelat	999	1063
Rahoitusarvopaperit	607	1 193	Muut velat	960	944
Sijoitukset rahamarkkinainstr	607	1 193	Siirtovelat	687	675
Rahat ja pankkisaamiset	744	615			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 713	32 971	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	34 713	32 971

Taseen tunnusluvut	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	66	66
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	67	64
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	9 682	8 608
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	2 902	2 545
Lainakanta 31.12., 1 000 €	8 936	8 304
Lainakanta, €/asukas	2 679	2 455
Lainat ja vastuut 31.12. 1000 €	13 195	13 265
Lainat ja vastuut €/asukas	3 955	3 922
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	2 791	2 113
Asukasmäärä	3336	3382

Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Tähän tunnuslukuun ei vaikuta pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä, joten se on kuntien vertailussa omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt yli-/alijäämä

Luku osoittaa paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

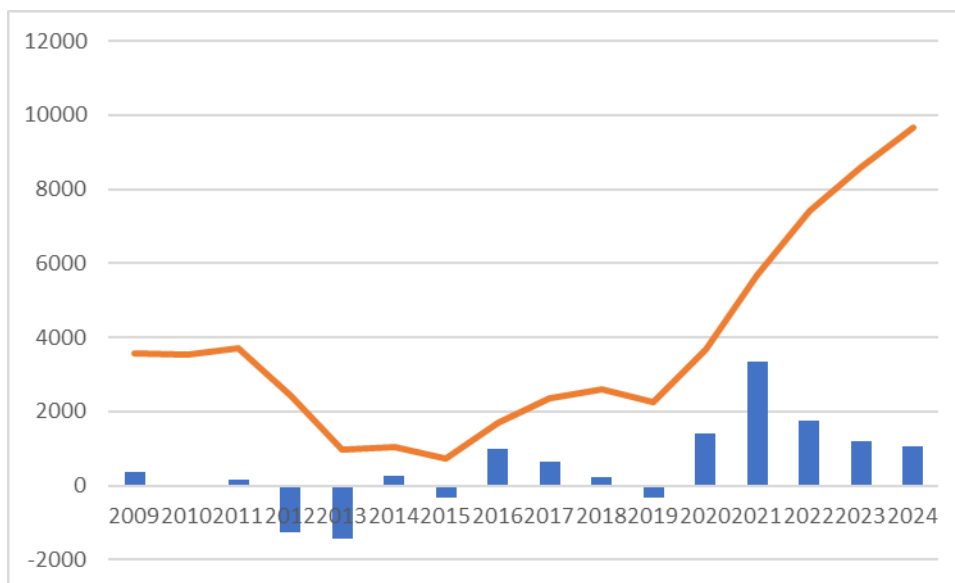
Lainat ja vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Vuokravastuissa ilmoitetaan vuokratut toimitilat, koneet ja laitteet sekä maa-alueet. Toimitilojen vuokravastuina esitetään myös esimerkiksi tilapäisten ja siirrettävien rakennusten sekä edelleen vuokrattujen tilojen vuokravastuut. Jäljellä olevien vuokrien määrä ilmoitetaan vuokra-ajalta, jona vuokrasopimus ei ole peruutettavissa. Toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten vuokra-aikana pidetään siten irtisanomisaikaa.

Lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Tilikauden tulos (sin) ja taseen ylijäämä (rusk)

1.5 Kunnan kokonaistulot ja menot

Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	3 410		Toimintamenot	14 839	
Verotulot	6 885		Korkokulut	225	
Valtionosuudet	6 946		Muut rahoituskulut	-3	
Korkotuotot	53		Satunnaiset kulut	0	
Muut rahoitustuotot	45		Tulorahoituksen korjauserät		
Satunnaiset tuotot	0		+/- Pakollisten varausten muutos		
Tulorahoituksen korjauserät	0		Käyttöomaisuuden myyntitappiot		
käyttöomaisuuden myyntivoitot	0		Muut korjauserät		
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoil	18		Käyttöomaisuusinvestoinnit	2 569	
Käyttöomaisuuden myyntituotot	0		Rahoitustoiminta		
			Antolainasaamisten lisäykset	730	
Rahoitustoiminta			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	368	
Antolainasaamisten vähennykset	49		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		Oman pääoman vähennykset	0	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1 000				
Oman pääoman lisäykset					
Kokonaistulot yhteensä	18 406		Kokonaismenot yhteensä	18 728	
Kokonaistulot - Kokonaismenot =				-323	
Rahavarojen muutos- muut maksuvalmiiden muutokset				-323	

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Konsernirakenne

Kuortaneen kunnan konserniin kuuluu kolme tytäryhteisöä ja viisi kuntayhtymää. Kunnalla on omistuksia myös kahdessa osakkuusyhteisössä, jotka on myös yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty kpl	Ei yhdistelty kpl
Tytäryhteisöt	2	
Kiinteistö Oy Kuortaneen Asunnot Kiinteistö Oy Kuortaneen Yritystilat		
Kuntayhtymät	3	
E-P:n Liitto ky Seinäjoen koulutus ky Kuntayhtymä Kymppi		
Osakkuusyhteisöt	2	
Kiinteistö Oy Kuortaneen Jäähalli Kuortaneen Areena Oy		
Yhteensä	7	

1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Kuortaneen kunnan hallintosäännön 21 §:n mukaan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Hallintosääntö määrittelee myös konsernijohtoon tehtävät (22 §).

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Asetettavista tavoitteista sovitaan yhteistyössä konsernijohtoon ja tytäryhteisöjen kesken. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin.

Tytäryhteisöjen tulee raportoida kunnanhallitukselle taloudestaan ja toiminnastaan ohjeen antaman aikataulun mukaisesti. Riskiarviointi toteutetaan kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti. Lisäksi tytäryhteisöjen tulee informoida konsernijohtoa viipymättä kaikista merkittävistä järjestelyistä tai muutoksista yhtiössä. Konserniohjeessa määritellään tarkemmin raportoitavat tiedot sekä aikataulu. Ohjeessa on määritelty myös ne asiat, joihin tytäryhteisöillä on velvollisuus hankkia kunnan kanta ennen omaa päätöksentekoaan.

Vuonna 2024 tytäryhtiöt ovat raportoineet omistajalleen taloutensa toteutumisesta neljännesvuosittain. Konsernijohto ja yhtiöt ovat neuvotelleet tulevan vuoden 2025 toiminnallisista tavoitteista voimassa olevan konserniohjeen mukaisesti.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio tulevasta kehityksestä

Kiinteistö Oy Kuortaneen Asunnot

Kiinteistö Oy Kuortaneen Asunnot on kunnan 100 % omistama tytäryhtiö, joka tuottaa asumispalveluita pääsääntöisesti Kuortaneen Lukiossa ja yläkoulun urheiluluokalla opiskeleville nuorille sekä vuokra-asumispalveluja kunnan asukkaille. Vuokrakohteita ovat rivitaloasunnot, 1h +kk – 4 h+ k + s (35 m² – 88 m²) sekä kerrostaloasunnot, 1h+kk – 3h+kk (35m² – 72m²) sekä soluasunnot ja luhtitaloasunnot. Rivitalot on rakennettu vuosina 1960 – 2001, kerrostalo 1974-1976 sekä luhtitaloasunnot 1956-2019.

Vuoden 2024 aikana, ennen koulujen alkua Korttespihan vapaana olleita huoneistoja muutettiin opiskelijoiden majoituspaikaksi. Korttespihan 18 huoneistosta on kaiken kaikkiaan 14 huoneistoa muutettu 35 majoituspaikaksi opiskelijoiden käyttöön.

Asuntoja on yhteensä 207, joista opiskelijoiden käytössä on 63 huoneistoa. Opiskelijoille majoituspaikkoja on yhteensä 2024 vuoden lopussa 212 opiskelijalle.

Tavoitteet vuodelle 2024

Vahvistaa uuden yhtiön taloudellista tilannetta. Tarkastetaan ja selkeytetään toimintatapoja.

Mittari: Taloudelliset tunnusluvut.

Tavoitetaso: Lisävelan välttäminen.

Toteutuma: Omaa pääomaa lisätty ilman lisävelkaa

Kysyntään vastaaminen ja vuokrausasteen pitäminen lähellä 96%

Mittari: Vuokrausaste prosentteina.

Tavoitetaso: Huoneistojen vuokraus yli 96%.

Toteutuma: Vuokrausaste 93 %

Huoneistojen pintoja remontoidaan nykyvaatimusten tasolle huoneisto kerrallaan asukasvaihdon yhteydessä.

Mittari: Suoritetut remontit (lkm)

Tavoitetaso: 50 % edellä mainituista kohteista remontoitu

Toteutuma: Remontoitu 10 % asukasvaihdon yhteydessä

Remontit suoritetaan ilman lisävelkaa.

Mittari: Taseen lainojen summa.

Tavoitetaso: Uudistuneen yhtiön ylläpitäminen ilman lisärahoitusta.

Toteutuma: Lisälainaa ei otettu 2024

	2024	2023
Tuotot	1 299 003	1 287 582
Kulut	-1 251 788	-1 251 788
Vuosikate	372 072	35 794
Poistot	-182 378	-191 487
Tilinpäätössiirrot	80 048	77 836

Kiinteistö Oy Kuortaneen Asuntojen taloustilanne edellyttäne jatkossa yhtiön ainakin jonkin asteista rahoituksen paranemista, jo tarpeellisten vuokra-asuntojen perusparantamisten toteutumiseksi. Erityisesti uuden asuntokannan hankkiminen vaatii yhtiön rahoitusjärjestelyjä. Tässä kokonaisuudessa omistajakunnalla on tärkeä roolinsa. Mahdollinen asuntojen täyttöasteen nykyisen kaltaisena pysyminen edesauttaa yhtiön tulovirtaa.

Kiinteistö Oy Kuortaneen Yritystilat

Kiinteistö Oy Kuortaneen Yritystilat on kunnan omistama tytäryhtiö, joka omistaa yritys kiinteistöjä, maapohjia ja osakkeita. Yhtiö on perustettu 2020 ja vuosi 2024 oli yhtiön viides toimintavuosi ja tilikausi. Aikaisempi nopeampi inflaatio ja korkea korkotaso yhdistettynä korkeaan vuokrausasteeseen vaikuttivat suotuisasti liikevaihtoon. Kustannukset pysyivät kohtuullisina ja vuoden korjauskustannukset olivat keskimääräistä matalampia.

Tavoitteet vuodelle 2024:

Kysyntään vastaaminen ja vuokrausasteen pitäminen korkeana

Mittari: Vuokrausaste ja kiinteistöjen ostomahdollisuuksien selvittäminen

Tavoitetaso: Yli 90 prosenttia tiloista vuokrattuna. Selvitetty ja hyödynnetty liiketaloudellisesti järkevät kiinteistöjen ostomahdollisuudet.

Toteutuma: Vuokrausaste on ollut hyvin korkea tai täysin vuokrattu. Kiinteistömarkkinaa seurattu ja neuvotteluita käyty vuoden aikana. Kiinteistökauppoja ei tapahtunut vuoden aikana.

Kiinteistöjen kunnossapidon parantaminen

Mittari: Kiinteistöjen kunnossapitosuunnitelma

Tavoitetaso: Kunnossapitosuunnitelma laadittu ja käytössä

Toteutuma: Kunnossapitosuunnitelma laadinnassa. Käyttöön otettu alkuvuodesta 2025

Markkinoinnin kehittäminen

Mittari: Markkinointikampanjointi

Tavoitetaso: Markkinointia kehitetty ja markkinointitoimenpiteitä tehty

Toteutuma: mm. Verkkosivut luotu ja markkinointimateriaalia laadittu. Markkinointia varten kuvattu kuvapankki yhtiön kiinteistöistä.

	2024	2023
Tuotot	403 260,17	342 747,69
Kulut	-184 541,16	-224 220,39
Vuosikate	218 719,01	118 527,30
Poistot	-183 274,41	-118 507,99

Kiinteistö Oy Kuortaneen Yritystilojen talouden voidaan arvioida pysyvän kunnossa, mikäli tilojen vuokraustilanne säilyy entisellään.

Kuortaneen Areena Oy

Kuortaneen Areena Oy:n vuoden 2024 tilikauden tulos muodostui -4.657,19 euroa alijäämäiseksi. Kertomusvuonna yhtiön toiminnassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Kiinteistö Oy Kuortaneen Jäähalli

KiOy Kuortaneen Jäähallin vuoden 2024 tilikauden tulos muodostui -63 245,56 euroa alijäämäiseksi. Kertomusvuonna yhtiön toiminnassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

1.6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kuortaneen kunnan konserniohjeet hyväksyttiin kunnanvaltuuston kokouksessa 12.11.2018 § 42. Molempien tytäryhtiöiden yhtiökokous on käsitellyt ja hyväksynyt ohjeen kokouksissaan tätä ennen syksyllä 2018. Uusi ohje tuli voimaan 1.1.2019.

Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan entistä paremmin johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuus huomioon ottaen.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa konsernin toiminnan taloudellisuus ja tuloksellisuus sekä varmistaa, että konserniyhteisöille asetetut tavoitteet saavutetaan. Konserniohje määrittelee raportoitavat tiedot ja aikataulun. Riskienhallinta toteutetaan kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti.

Kunnanhallitus on tehnyt ehdotuksensa edustajista tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallitukseen valittavista jäsenistä ja antanut ohjeita valituille yhteisöjen edustajille, ja he ovat antaneet tarvittaessa edelleen toimintaohjeita tytär- ja osakkuusyhtiöiden yhtiökokouksiin.

1.6.5 Konsernin taloutta koskevat laskelmat

KONSERNIN TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Toimintatuotot	5 081	4 959
Toimintamenot	-16 550	-16 359
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	-34	-30
Toimintakate	-11 504	-11 430
Verotulot	6 885	6 900
Valtionosuudet	7 810	7 525
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	55	55
Muut rahoitustuotot	64	90
Korkokulut	-346	-319
Muut rahoituskulut	-8	-89
Vuosikate	2 957	2 731
Poistot ja arvonalentumiset	-1 623	-1 641
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 623	-1 641
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät	0	-125
Tilikauden tulos	1 334	965
Tilinpäätössiirrot	-24	7
Laskennalliset verot	16	15
Vähemmistöosuudet	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	1 326	988
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	-31	-31
Vuosikate/Poistot, %	182	185
Vuosikate, euroa/asukas	886	885
Asukasmäärä 31.12.	3336	3382

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 957	2 731
Satunnaiset erät	0	-125
Tulorahoituksen korjauserät	32	-25
Toiminnan rahavirta	2 989	2 581
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 801	-2 034
Rahoitusosuudet investointimenoihin	25	-44
Käyttöomaisuuden myyntituotot	2	1 430
Investointien rahavirta	-2 774	-648
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	215	1 933
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-730	-80
Antolainasaamisten vähennykset	49	46
Antolainauksen muutokset yhteensä	-682	-34
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1	822
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-717	-1 518
Lyhytaikaisten lainojen muutos	995	-1 152
Lainakannan muutokset yhteensä	279	-1 849
Oman pääoman muutokset	17	-458
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1	0
Vaihto-omaisuuden muutos	5	-5
Saamisten muutos	-90	1 075
Korottomien velkojen muutos	-8	-994
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-92	76
Rahoituksen rahavirta	-477	-2 265
Rahavarojen muutos	-262	-331
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 963	2 225
Rahavarat 1.1.	2 225	2 557
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	3858	-428
Investointien tulorahoitus, %	108	129
Laskennallinen lainanhoitokate	1,77	1,69
Kassan riittävyys	36	45

KONSERNIN TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet	605	686	OMA PÄÄOMA	23 578	22 214
Aineettomat oikeudet	32	49	Peruspääoma	12 410	12 410
Muut pitkävaikutteiset menot	573	637			
Aineelliset hyödykkeet	30 991	29 813	Arvonkorotusrahasto	76	76
Maa ja vesialueet	3 476	3 136	Muut omat rahastot	308	308
Rakennukset	19 784	20 058	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	9 460	8 433
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 757	5 657	Tilikauden yli- /alijäämä	1 326	988
Koneet ja kalusto	196	256			
Muut aineelliset hyödykkeet	456	456	VÄHEMMISTÖOSUUDET	0	0
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	1 323	250	POISTOERO JA VAPAEHT VARAUKSET	30	
Sijoitukset	4 243	3 503	PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Osakkuusyhteisöosuudet	329	291			
Osakkeet ja osuudet	1 581	1 571	Muut pakolliset varaukset	0	0
Muut lainasaamiset	2 302	1 614			
Muut saamiset	30	27	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	364	314
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	360	310	VIERAS PÄÄOMA	15 603	15 272
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 376	3 487,944	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	6 789	7 495
Vaihto-omaisuus	30	35	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	0	0
Saamiset	1 383	1 228	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	5 411	4 432
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	3 403	3 346
Lyhytaikaiset saamiset	1 383	1 227			
Rahoitusarvopaperit	821	1 422			
Rahat ja pankkisaamiset	1 143	803			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	39 575	37 800	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	39 575	37 800

TASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	59,5	58,7
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	78,3	79
Kertynyt ali-/ylijäämä, 1000 €	10 785	9 421
Kertynyt ali-/ylijäämä, € /asukas	3 233	2 786
Konsernin lainakanta 31.12. 1 000 €	12 311	11 988
Konsernin lainat, € /asukas	3 690	3 545
Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1 000 €	16 420	16 905
Lainat ja vuokravastuut, €/as	4 922	4 999
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1 000 €	2 302	1 614
Kunnan asukasmäärä	3 336	3 382

1.7 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Vuoden 2024 tilikauden tulos on 1.073.941,51 euroa ylijäämäinen. Tilikauden 2024 ylijäämäinen tulos kirjataan ylijäämänä tilikauden ylijäämä / alijäämätilille minkä jälkeen kumulatiivinen ylijäämä on 9.719.990,79 euroa.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Käyttötalouden toteutumisvertailu

2.1.1 KUNNANHALLITUS

Vuoden 2024 aikana kunnanhallitus kokoontui 23 kertaa ja käsitteli 210 asiaa.

	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	461 800		461 800	438 864	22 936
Toimintakulut	-1 900 900		-1 900 900	-1 943 831	42 931
Netto	-1 439 100	0	-1 439 100	-1 504 967	65 867
Poistot	-5 500		-5 500	-5 543	43
Satunnaiset erät			0	0	0
Sisäiset erät	-48 800		-48 800	-35 751	-13 050

TE-uudistuksen seurauksena vuonna 2023 perustetun Kuntayhtymä Kymppin toiminnan käynnistämiseksi vaadittavat toimenpiteet saatettiin valmiiksi vuoden 2024 aikana. Kuntayhtymä Kymppin varsinainen toiminta alkoi 1.1.2025.

Yhdessä Kuortaneen Urheiluopistosäätiön kanssa syksyllä 2022 perustetun Uintikeskus Oy:n rahoitus varmistui, kun rakentamishankkeelle anotusta valtion avustuksesta ja omistajien lisärahoituksesta saatiin päätökset keväällä 2024. Rakentamistyö käynnistyi syksyllä 2024.

Vuoden 2024 aikana kunta toteutti Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishankkeen laatimisen, johon saatiin Traficomien valtionavustus.

Elinkeinopalveluja järjestettiin päivitettyä elinkeinostrategiaa toteuttaen yhteistyössä yrityspalvelujen verkoston kanssa.

Keskustaajaman kehittämishanke saatiin päätökseen alkuvuodesta 2024. Käynnistettiin Kaatialan elämyslouhos selvityshanke, joka jatkuu 2025 vuodelle. Hankeyhteistyötä oli seutukunnan ja työllisyysalueen kuntien kanssa mm. Uusiin teknologioihin ja tki-toimintaan liittyen.

Kotoutumispalvelujen osalta valmistauduttiin merkittävään kotoutumislain kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoon, kun uudistuksen myötä päävastuu kotoutumispalveluista siirtyi valtiolta kunnille vuoden 2025 alusta. Lakisääteisten palvelujen järjestämisessä tehdään yhteistyötä seutukunnan kuntien kanssa ja maahanmuuttkoordinaattorin yhteinen virka perustettiin Alavudelle. Ähtärin kanssa haettiin tilapäisen suojelun lisätukea palvelujen kehittämiseen tulevina vuosina. Työnhakija-asiakkaiden kotoutumispalveluista vastaa Kuntayhtymä Kymppi.

Yleishallinto

	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	384 000		384 000	370 979	13 021
Toimintakulut	-1 494 700		-1 494 700	-1 604 602	109 902
Netto	-1 110 700		-1 110 700	-1 233 623	122 923
Poistot	-4 400		-4 400	-4 368	-32
Satunnaiset erät			0		0
Sisäiset erät	-44 000		-44 000	-32 043	-11 958

Yleishallinnon toimintakulujen ylitys johtuu pääosin ympäristöterveydenhuollon menojen kasvusta sekä asiantuntijapalveluiden arvioitua suuremmista kuluista.

Tavoitteet vuodelle 2024

Toimintaympäristön taloudellisiin muutoksiin varautuminen

Mittari: Aktiivinen seuranta ja muutosten huomiointi kunnan toiminnassa

Tavoitetaso: Ajantasainen reagointi ja päätöksenteko

Toteutuma: Taloudellista tilannetta seurattiin aktiivisesti ja päätökset tarvittaviin talousarviomuutoksiin haettiin talousarviovuoden aikana.

Kuntamarkkinointikampanja

Mittari: Muuttajatilasto ja kunnan sähköisten viestintäkanavien liikennemäärien kasvu ja asiakaspalaute.

Tavoitetaso: Asumiseen ja kunnan vetovoimaan liittyvä markkinointikampanjan vuositöimenpiteet toteutettu.

Toteutuma: Asumiseen ja kunnan vetovoimaan liittyvä markkinointikampanja toteutettu.

Viestinnän kehittäminen

Mittari: Asukaskyselyn osan toteuttaminen uuden strategian pohjalta, sisäisen viestinnän kehittäminen ja ulkoisen viestinnän tehon ylläpitäminen, messu- ja markkinointitapahtumiin osallistuminen tarpeen mukaan, julkaisu- ja vaikuttavuusseurannat.

Tavoitetaso: Sisäisen ja ulkoisen viestinnän ylläpitäminen ja edelleen kehittäminen jokaisella vastuualueella, kunnan näkyvyyden ylläpitäminen ja tehostaminen, tapahtumien markkinointi ja järjestelyihin osallistuminen niissä, joissa kunta mukana, Nokiposti-lehden julkaisu 3 kertaa vuodessa (Näistä yksi Kuortaneen yrittäjien kanssa yhteistyössä toteutettava Syke-Nokiposti ja jako laajemmalle), Kuhina-markkinoille osallistuminen, kävijämäärien ylläpitäminen viestintä- ja markkinointikanavissa.

Toteutuma: Sisäistä viestintää kehitetty sisäisen intran käyttönotolla, ulkoista viestintää kehitetty Info-TV järjestelmän käyttönotolla. Tapahtumia markkinoitu sosiaalisessa mediassa sekä kunnan tapahtumakalenterissa. Osallistuttu kunnan teltalla Kuhina-markkinoille. Järjestetty kunnan joulunavaus. Tiedotuslehti Nokiposti julkaistu kolme kertaa, joista yksi Yrittäjien kanssa julkaistu Syke-Nokiposti. Asukaskysely toteutettu jo vuonna 2023.

Henkilöstön kouluttaminen

Mittari: Eduhouse palvelun käyttö, osallistujien määrä ja suoritteet (v. 2023 24 henkilöä ja 74 suoritetta)

Tavoitetaso: Tarjotun palvelun monipuolinen käyttö, kouluttajien määrän ja suoritteiden lisääntyminen.

Toteutuma: Osallistujamäärä vuoden 2023 tasolla, mutta suoritteiden määrä lähes kaksinkertaistui (140 suoritetta) Koulutusten aiheista nousi selkeästi suosituimpina esiin asiakirjahallinnon ja taloushallinnon eri osa-alueet sekä digitaitoihin liittyvät koulutukset.

Elinkeinopalvelut

	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	77 800		77 800	67 885	9 915
Toimintakulut	-406 200		-406 200	-312 021	-94 179
Netto	-328 400		-328 400	-244 136	-84 264
Poistot	-1 100		-1 100	-1 175	75
Sisäiset erät	-4 800		-4 800	-3 708	-1 092

Tavoitteet vuodelle 2024

Päivitetty elinkeinostrategia otettu käyttöön

Mittari: Päivitetyn elinkeinostrategian toimenpiteiden toteuttaminen

Tavoitetaso: Päivitetyn strategian toimenpiteitä toteutettu

Toteutuma: Strategian toimenpiteitä toteutettu useassa muodossa ja strategiassa olevia teemoja (kuten digitalisaatio, omistajanvaihdokset ja aloittavat yrittäjät) toteutettu toiminnassa.

Viestinnän ja markkinoinnin tehostaminen

Mittari: Uutiskirje ja yrityksille suunnattu kuntamarkkinointi

Tavoitetaso: Säännöllinen uutiskirje ja yrityksille suunnattuja markkinointitoimenpiteitä toteutettu

Toteutuma: Sähköinen uutiskirje lähetetty seitsemän kertaa. Säännöllisemmin syksystä lähtien. Yritystonttien markkinointia lisätty myös yritystilayhtiön verkkosivuille ja toteutettu yrittäjille suunnattua digitaalista mainontaa.

TE-uudistuksen onnistunut toteuttaminen

Mittari: Uudistuksen valmistelu

Tavoitetaso: Kuntayhtymä yhdessä kunnan kanssa on valmis vastaanottamaan siirtyvät palvelut 2025 alusta

Toteutuma: Valmisteluun osallistuttu aktiivisesti vuoden aikana ja valmisteltu kuntayhtymälle lähipalvelupiste kunnantalolle 2025 alusta lukien.

Ajantasainen kotouttamisohjelma

Mittari: Kotouttamisohjelman päivittäminen

Tavoitetaso: kotouttamisohjelma päivitetty

Toteutuma: Kotouttamisohjelma päivitetty ja hyväksytty

2.1.2 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistyslautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana 12 kertaa.

Varhaiskasvatuseräisten lasten määrä on pitkällä aikavälillä pudonnut syntyvyyden laskun myötä. Sivistyslautakunta hyväksyi elokuussa 2024 varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman, joka huomioi lapsimäärän pienenemisen ja suunnitelman mukaisesti tehtiin päätös Linturinteen ryhmäperhepäiväkodin sulkemisesta elokuussa 2025.

Myös esi- ja perusopetuksen oppilasmäärä on maltillisesti laskenut. Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelmassa linjattiin, että 2027 arvioidaan uudelleen esiopetuksen tarkoituksenmukainen järjestämistapa ja -paikka. Reagoiminen pienenvään palvelutarpeeseen tukee osaltaan kuntastrategian mukaista tasapainoista kuntataloutta. Lähivuosien syntyvyys/muuttoliike tulee vaikuttamaan siihen, millaiseen ratkaisuun päädytään.

Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa on käynnistetty koulukiusaamista ehkäisevä ja yhteisöllisyyttä lisäävään R-metodin käyttöönotto. Kuortaneen yhteiskoulun urheiluluokalla on ennätysellisesti 26 oppilasta.

Lukiolaisten määrä on noussut ja siihen on reagoitu aloittamalla lukion laajennustyöt. Kunnanvaltuusto on lokakuussa 2024 hyväksynyt lukion kehittämissuunnitelman, jossa tavoitteeksi asetettiin että 2030 mennessä lukion opiskelijamäärä olisi 350. Suunnitelman mukaisesti kunnanhallitus päätti painonnoston ottamisesta lukion uudeksi lajiksi elokuussa 2025.

Nuorisovaltuuston aloitteessa 2022 kunnassa käynnistettiin vanhan Alvarin piha-alueen (myöhemmin nimeksi muuttui hallintokortteli) suunnitteluprosessi. Kunnanhallitus hyväksyi alueen kehittämissuunnitelman maaliskuussa 2024 ja sen ensimmäinen osa (liikenneturvallisuuden parantaminen) toteutettiin elo-syyskuussa 2024. Tällä toimenpiteellä parannettiin erityisesti Alvarin koulun koulumatkaliikennettä.

Vapaa-aikatoimen rooli kunnan elinvoimaisuuden sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja viihtyvyyden edistäjänä on erittäin tärkeä. Vapaa-aikapalvelut ovat tuottaneet toimintaa kuntastrategian mukaisesti laajasti kaikenikäisille kuntalaisille pyrkien vastaamaan esitettyihin toiveisiin. Kirkkorannan ja museon alueelle toteutettiin lapsille ja lapsiperheille suunnattu tarinallinen ja selkokielineen kulttuuripolku, jonka avajaisia vietetään 5/2025. Vapaa-aikapalveluiden asukasraati kokoontui viisi kertaa ja radin ideoima Kulttuuria kellon ympäri -tapahtuma toteutettiin 10.10.2024.

Sivistyksen toimiala kehittää palveluitaan myös erilaisten hankkeiden avulla. Varhaiskasvatuksessa on käynnistetty hanke tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi ja lukiossa oppimisen tuen kehittämisen hanke. Vapaa-aikatoimi on jatkanut koulunuorisotyö- ja Suomen malli hanketta ja kirjasto on jatkanut yhteistyötä Eepos –hankkeiden kanssa.

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	914 200		914 200	958 438	-44 238
Toimintakulut	-9 247 250	-300 000	-9 547 250	-9 178 476	-368 774
Netto	-8 333 050		-8 333 050	-8 220 038	-413 012
Sumupoistot	-9 700		-9 700	-8 136	-1 564
Sisäiset erät	-1 437 100		-1 437 100	-1 554 449	117 349

SIVISTYSHALLINTO

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot			0	945	-945
Toimintakulut	-289 600		-289 600	-305 328	15 728
Netto	-203 400		-203 400	-159 341	14 782
Sumupoistot	-4 400		-4 400	-4 368	-32
Sisäiset erät	-6 300		-6 300	-7 659	1 359

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (muutos +/- 10 000€ ja +/-5% verrattuna 2024 talousarvioon):

Sivistyshallinnon toimintakulujen ylityksen suurin selittäjä on ICT-kulujen nousu (sis. mm ohjelmistot ja lisenssit).

Tavoitteet vuodelle 2024

Huolehditaan tasapainoisesta kuntataloudesta seuraamalla talousarvion toteutumista tulosalueiden esimiesten kanssa yhteistyössä.

Mittari: Talousarviossa pysyminen ja nopea reagointi poikkeamiin.

Tavoitetaso: Sivistyslautakunta pysyy asettamissaan tavoitteissa.

Toteutuma: Kokonaisuudessaan sivistyslautakunta on koulukuljetuskustannuksia lukuunottamatta pysynyt sille asetetuissa tavoitteissa. Osassa tulosalueita määrärahoja on jäänyt myös käyttämättä.

Huolehditaan tasapainoisesta kuntataloudesta seuraamalla yksikköhintojen kehitystä

Mittari: Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen yksikköhinnat.

Tavoitetaso: Yksikköhinnat eivät kasva vuoden 2023 tasoon verrattuna.

Toteutuma: Varhaiskasvatuksen kulut (e/hoitopäivä, päiväkotit ja ryhmikset) ovat kasvaneet 9%, apip kulut (e/päivä) 5%, esiopetuksen kulut 25% (e/oppilas) ja perusopetuksen kulut 9% (e/oppilas). Lukion kulut ovat pienentyneet 1% (e/opiskelija).

PERUSKOULUPALVELUT

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	608 700		608 700	649 145	-40 445
Toimintakulut	-3 888 400	-300 000	-4 188 400	-4 165 284	-23 116
Netto	-3 279 700		-3 279 700	-3 516 139	-63 561
Sumupoistot	0		0	0	0
Sisäiset erät	-703 600		-703 600	-794 360	90 760

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (muutos +/- 10 000€ ja +/-5% verrattuna 2024 talousarvioon):

Peruskoulupalveluiden toimintatuottojen ylityksen suurin selittäjä on kotikuntakorvausten toteutuminen arvioitua suurempana.

Tavoitteet vuodelle 2024

Kiinnitetään erityistä huomiota lasten ja nuorten hyvinvointiin (koulujen omat ja kouluterveyskyselyn havainnot) sekä suvaitsevaisuuden lisäämiseen.

Mittari: Koulukiusaamista seurataan säännöllisesti (kouluterveyskysely ja koulujen omat säännölliset kyselyt) jokaisessa koulussa ja siihen puututaan tarvittaessa. Positiivinen pedagogiikka tulee osaksi perusopetusta.

Tavoitetaso: Koulukiusaaminen vähenee ja hyvinvointi lisääntyy. (kouluterveyskysely ja koulujen omat säännölliset kyselyt)

Toteutuma: 2024 ei ole toteutettu valtakunnallista kouluterveyskyselyä mutta koulujen omien kyselyjen mukaan koulukiusaaminen ei ole lisääntynyt. Hyvinvoinnin lisäämiseksi esi- ja perusopetuksessa on aloitettu yhteisöllisyyttä lisäävää ja hyvinvointia kasvattavaa R-metodin käyttöönotto.

Panostetaan henkilöstön osaamiseen ja työhyvinvointiin.

Mittari: Henkilöstö on pysyvää ja työhön sitoutunutta.

Tavoitetaso: Kaikissa tehtävissä on pätevä henkilö.

Toteutuma: Kaikissa toistaiseksi voimassa olevissa työsuhteissa on pätevä henkilö.

Kiinnitetään erityistä huomiota työn houkuttelevuuteen.

Mittari: Päteviä hakijoita vähintään yksi jokaiseen avoimeen työsuhteeseen

Tavoitetaso: 100%

Toteutuma: 70% oli pätevä hakija. Asiaan vaikutti suuresti, miten paljon aikaa rekrytoinnille jäi ja missä kohtaa lukuvuotta paikka voitiin asettaa avoimeksi.

LUKIOKOULUTUSPALVELUT

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	54 700		54 700	55 513	-813
Toimintakulut	-2 197 150		-2 197 150	-2 163 849	-33 301
Netto	-1 559 300		-1 559 300	-2 108 336	-34 114
Sumupoistot			0		0
Sisäiset erät	-276 100		-276 100	-293 292	17 192

Tavoitteet vuodelle 2024

Huolehditaan yhteistyössä teknisen lautakunnan ja Kuortaneen asuntojen kanssa siitä, että lukiolaisille on riittävästi opetustiloja sekä asuntoja.

Mittari: Petipaikkojen ja opetustilojen riittävyys

Tavoitetaso: Otetaan käyttöön uusia opetustiloja ja petipaikkojen määrä kasvaa.

Toteutuma: Lukion laajentaminen on aloitettu. Aloituspaiikkojen määrässä otettiin huomioon asuntojen riittävyys.

Lukiota kehitetään jatkuvasti

Mittari: Lukion kehittämissuunnitelman valmistuminen ja sen mukaisten toimenpiteiden aloittaminen.

Tavoitetaso: Kehittämissuunnitelma valmistuu ja sen mukaiset toimenpiteet aloitetaan.

Toteutuma: Lukion kehittämissuunnitelma on valmistunut.

Kiinnitetään erityistä huomiota opiskelijoiden yhteisöllisyyden tunteeseen, koettuun hyvinvointiin sekä terveellisiin elintapoihin.

Mittari: Kouluterveyskyselyn ja lukion oman kyselyn tulokset paranevat.

Tavoitetaso: Opiskelijoiden yhteisöllisyyden tunne ja koettu hyvinvointi paranevat ja nuuskan käyttö vähenee.

Toteutuma: 2024 ei ole toteutettu valtakunnallista kouluterveyskyselyä. Hyvinvoinnin lisäämiseksi lukiossa aloitettiin yhteisöllisyyttä lisäävän ja hyvinvointia kasvattavan R-metodin käyttöönotto. Asumisen ohjaamiseen on panostettu edellisiä lukuvuosia enemmän.

VARHAISKASVATUSPALVELUT

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	173 900		173 900	196 656	-22 756
Toimintakulut	-2 067 200		-2 067 200	-1 897 616	-169 584
Netto	-1 893 300		-1 893 300	-1 700 960	-192 340
Sumupoistot			0		0
Sisäiset erät	-182 500		-182 500	-220 292	37 792

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (muutos +/- 10 000€ ja +/-5% verrattuna 2024 talousarvioon):

Varhaiskasvatuspalveluiden toimintatuotot toteutuivat avioitua suurempana, koska Etelä-Pohjanmaan Hyvinvointialueelta laskutettavia palveluita toteutettiin arvioitua enemmän.

Toimintakulut alittuivat koska pienenevän asiakasmäärän takia henkilöstökuluihin ja palveluiden ostoon (esim. lounaat) kului arvioitua vähemmän eikä myöskään lasten kotihoidon tukea käytetty niin paljon kuin arvioitiin (tähän vaikuttaa alhainen syntyvyys ja perheiden tekemän valinnat).

Tavoitteet vuodelle 2024

Laadukkaan varhaiskasvatuksen toteuttaminen ja sen arviointi.

Mittari: Asiakastytyväisyyskysely

Tavoitetaso: Asiakkaat kokevat varhaiskasvatuksen laadukkaaksi, turvalliseksi ja lapsilleen sopivaksi vähintään arvosanalla 4 (vastaukset asteikolla 1-5).

Toteuma: Toteuma 4,4

Taataan laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut

Mittari: Henkilökunnan pätevyys ja riittävä resurssointi.

Tavoitetaso: Aluehallintoviraston tekemät kyselyt.

Toteuma: Kyselyt eivät ole kohdistuneet Kuortaneen kuntaan.

Päivitetään varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys ja rekrytointisuunnitelma vastaamaan syntyvydessä tapahtunutta laskua. Suunnitelman päivittämisellä varmistetaan laadukas varhaiskasvatus sekä palvelujen oikeanlainen resurssointi.

Mittari: Suunnitelma valmistelu.

Tavoitetaso: Suunnitelma valmistuu.

Toteuma: Suunnitelma on valmistunut.

VAPAA-AIKAPALVELUT

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	76 900		76 900	56 179	20 721
Toimintakulut	-804 900		-804 900	-646 399	-158 501
Netto	-728 000		-728 000	-590 220	-137 780
Sumupoistot	-5 300		-5 300	-3 768	-1 532
Sisäiset erät	-268 600		-268 600	-238 846	-29 754

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (muutos +/- 10 000€ ja +/-5% verrattuna 2024 talousarvioon):

Vapaa-aikapalveluissa hankkeet eivät ole toteutuneet niin laajasti, kun arvioitiin ja se vaikuttaa sekä toimintatuottoihin että toimintakuluihin.

Tavoitteet vuodelle 2024

Kirjaston houkuttelevuuden mittaaminen tunnuslukuna lainaus/asukas.

Mittari: Vuoden 2023 luku.

Tavoitetaso: Tunnusluku pysyy vähintään edellisen vuoden tasolla.

Toteutuma: -0,25 % (2023 15,85 %, 2024 15,60 %)

Tehdään yhteistyötä koulujen kanssa koulukiusaamisen ehkäisemiseksi (Kaiku) esimerkiksi nuorisokonsertin järjestämisellä.

Mittari: Kouluterveyskyselyn tulokset

Tavoitetaso: Kiusaaminen vähenee

Toteutuma: Konsertti järjestetty 8.5.2024, kaikki koulut osallistuivat. 2024 ei ole toteutettu valtakunnallista kouluterveyskyselyä, mutta koulujen omien kyselyjen mukaan koulukiusaaminen ei ole lisääntynyt.

Lisätään ja kehitetään nuorille suunnattua toimintaa ja kokoontumispaikkoja esimerkiksi tekemällä yhteistyötä teknisen toimen ja perusopetuksen kanssa Alvarin vanhan koulun piha-alueen suunnitelman tekemiseksi.

Mittari: Kouluterveyskyselyn tulokset

Tavoitetaso: Tyytyväisyys lisääntyy

Toteutuma: 2024 ei ole toteutettu valtakunnallista kouluterveyskyselyä. Suunnitelma vanhan Alvarin koulun piha-alueen kehittämisestä on valmistunut.

Ohjaamon kävijämäärän ja asiantuntijaverkoston kasvattaminen entisestään.

Mittari: Vuoden 2023 kävijä- ja asiantuntijamäärät.

Tavoitetaso: Suurempi kävijämäärä ja laajempi asiantuntijaverkosto.

Toteutuma: Asiantuntijaverkosto on kasvanut ja myös kävijämäärä on kasvanut huomioituna kaikki ohjaamon toiminta.

Toteutetaan tarinallinen ja selkokieline lapsille ja lapsiperheille suunnattu kulttuuripolku museon ja kirkkorannan alueelle

Mittari: Kulttuuripolun valmistuminen

Tavoitetaso: Kulttuuripolku valmistuu

Toteutuma: Kulttuuripolku on valmis ja asennettu.

Tarjotaan kohdennettuja liikkumisryhmiä (mm. seuratoiminnan ulkopuolella olevat lapset ja nuoret, ikäihmiset, painonhallintaa tarvitsevat, työttömät)

Mittari: Toteutuneet ryhmät

Tavoitetaso: Saadaan toteutumaan kohdennettuja liikkumisryhmiä

Toteutuma: Ryhmiä on ollut eri ikäisille, lapsille ja nuorille (uimakoulut, lajikokeilutapahtumat, tiimiytymispäivät), kaikki nuoret ja aikuiset (jatkuvat avoimet crosstraining & spinning-ryhmät) sekä ikäihmiset (konkarijumpa). Lisäksi kohdennettu elintapaohjaus saatiin alulle.

2.1.3 TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vuoden 2024 aikana tekninen lautakunta kokoontui 12 kertaa ja käsitteli 99 asiaa.

	Aluperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 816 600		1 816 600	1 916 610	-100 010
Toimintakulut	-3 214 200		-3 214 200	-3 426 170	211 970
Netto	-1 397 600		-1 397 600	-1 509 560	111 960
Sumupoistot	-1 193 700		-1 193 700	-1 164 126	-29 574
Sisäiset erät	1 498 100		1 498 100	1 599 661	-101 561

Toiminnan toteutuminen

Toimialueen kuntatekniikan hallinnon tehtävänä on johtaa koko osastoa ja tulosalueiden toimintaa sekä vastata rakennuttamistehtävistä. Tekninen lautakunta on kokoontunut v. 2024 aikana 12 kertaa ja käsitellyjä asioita on ollut 99 kpl. Toiminnassa toteutettiin käyttösuunnitelmassa ja talousarviossa asetettuja tavoitteita.

Merkittävimmät vuoden 2024 investointikohteet ovat olleet lukiokiinteistön laajennus, yhteiskoulun kattoremontti, Aholankujalta lukiolle vievä kv-väylän rakentaminen, Alvarin koulualueen liikennejärjestelyjen parantaminen, Rantatien, Marjuskantien ja Harjuntien parantaminen sekä Rantatien vesijohtolinjan uudistaminen. Investointeihin varatut määrärahat riittivät hankkeisiin hyvin.

Tilapalvelujen tulosalueen työnjohtotehtävissä ovat kuluneena toimintavuotena vakinaisina viranhaltijoina olleet Juuso Ojala kunnanrakennusmestarina ja Virpi Anttila siivoustyön ohjaajana.

Tilapalvelun työntekijöinä ovat mm. teknisen palvelukeskuksen ja ylläpidettävien kiinteistöjen palvelutyöntekijät.

Tilapalvelu on saavuttanut toiminnalliset tavoitteet hyvin, sekä toimintatuotot, että toimintakulut ylittyivät budjettiin nähden. Suurimpana toimintakulujen ylittävänä tekijänä oli kiinteistöjen lämmityskulujen nousu ollen +75 908€ yli budjetin.

Työvoimapula on vaikeuttanut sijaisten saantia siivouspuolelle. Sijaisia ei ole saatu riittävästi ja se on vaikuttanut työssäjaksamiseen.

Loppuvuodesta 2022 tehtiin päätös keittiötoiminnan siirtymisestä perustettuun Kokkaamo Ateriapalvelut yhtiöön, vuosi 2024 on toimittu uuden toimintamallin mukaisesti.

Yhdyskuntatekniikan palveluiden tulosalueella on kaavoituksen etenemisen ja valtuuston päätösten mukaisesti rakennettu tarvittavaa tiestöä ja kunnallistekniikkaa. On kunnossapidetty katuja ja niitä yksityistieosuuksia, jotka ovat kunnan hoidon piirissä. Osaa yksityisteiden kunnossapitoa on avustettu rahallisesti hakemusten perusteella.

Tällä tulosalueella toimintamenot ylittyivät yhteensä +108 212€, jotka muodostuvat useammasta pienemmästä kulueristä, kuten koneiden ja laitteiden kunnossapito +18 783€ ja vakituisten työntekijöiden tuuraajat sekä kesätyöntekijät +46 009€.

Maatalouskäyttöön soveltuvat viljelysmaat on vuokrattu ja metsätilat ylläpidetään suunnitelman mukaisesti. Metsien hoidosta on voimassa sopimus metsänhoitoyhdistyksen kanssa.

Kunta on Lakeuden Etapin osakkaana ja se hoitaa kunnan jätekuljetuksen sopimuksen mukaisesti.

KUNTATEKNIIKAN HALLINTO

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	8 000		8 000	12 139	-4 139
Toimintakulut	-195 300		-195 300	-190 804	-4 496
Netto	-187 300		-187 300	-178 665	-8 635
Sumupoistot	-4 400		-4 400	-4 367	-33
Sisäiset erät	-40 000		-40 000	-28 205	-11 795

Tavoitteet vuodelle 2024

Suunniteltujen investointien toteuttaminen

Mittari: Laadukas ja edullinen toteutus

Tavoitetaso: Investointien toteutuminen talousarvioraamin mukaisesti

Toteutuma: Investointeihin varattu kokonaismääräraha riitti ja joulukuun kunnanvaltuuston kokouksessa sitä vielä voitiin pienentääkin.

Hyvinvointialueen ja kunnan välinen yhteistyö Sote-kiinteistöjen osalta saumatonta ja tehokasta.

Mittari: Vuokrankannon ja palvelupyyntöjen seuranta.

Tavoitetaso: Pidetään kiinteistöt hyvässä kunnossa, jotta tilojen vuoraaminen hyvinvointialueelle voisi jatkua

Toteutuma: Kunnan omistamat ja hyvinvointialueelle vuokratut sote-kiinteistöt ovat hyvässä kunnossa eikä estettä vuokraamiselle ole niiden kunnan puolesta.

TILAPALVELUT

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	972 900		972 900	1 067 967	-95 067
Toimintakulut	-1 871 600		-1 871 600	-1 966 847	95 247
Netto	-898 700		-898 700	-898 880	180
Sumupoistot	-611 200		-611 200	-599 333	-11 867
Sisäiset erät	1 482 900		1 482 900	1 536 263	-53 363

Tavoitteet vuodelle 2024

Vanhan Alvarin koulurakennuksen alueen kehittäminen (Hallintokortteli)

Mittari: Piha- ja liikennesuunnitelman vaiheittainen toteuttaminen hallintokorttelin viihtyvyyden ja turvallisuuden parantamiseksi.

Tavoitetaso: Vuoden 2024 tehdään uuden Alvarin koulun oppilas- ja saattoliikenteen parantamiseen tähtäävät toimenpiteet suunnitelmasta.

Toteutuma: Toimenpiteet on tehty ja vuonna 2025 ne vielä asfaltoidaan.

Ruokahuollon hyvän toimintaympäristön varmistaminen ja vakiinnuttaminen.

Mittari: Keskuskeittiön toiminta ja sen tukitoiminnot sujuvat edelleen moitteettomasti.

Tavoitetaso: In-House yhtiön uusien vastuuhenkilöiden, kunnan tukitoimintojen ja ruoan tilaajien kesken säilyy hyvä yhteisymmärrys valitusta toimintatavasta.

Toteutuma: Yhteistyö sujuu moitteetta.

Tilapalveluun valittu uusi kunnanrakennusmestari ja siivoustyön vastaava. Perehdytys ja toiminnan kehittäminen.

Mittari: Hyvä palaute tilojen käyttäjiltä ja kuntalaisilta.

Tavoitetaso: Uusien vastuuhenkilöiden, teknisen toimen työntekijöiden ja eri sidosryhmien keskinäinen

toiminta mutkatonta sekä tehokasta.

Toteutuma: Uudet työntekijät ovat päässeet töihinsä hyvin sisälle.

YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	60 000		60 000	60 431	-431
Toimintakulut	-587 800		-587 800	-696 011	108 211
Netto	-527 800		-527 800	-635 580	107 780
Sumupoistot	-455 800		-455 800	-439 674	-16 126
Sisäiset erät	60 500		60 500	77 579	-17 079

Tavoitteet vuodelle 2024

Tiekuntien avustaminen ja tukeminen yksityisteiden perusparannushankkeisiin hakeutumisessa. Ely:llä korotetut määrärahat käytössä vielä 2024.

Mittari: Hankkeiden käynnistyminen ja Ely:n rahoitushakemukset.

Tavoitetaso: Ainakin yksi perusparannushanke käynnistyy ja valmistuu vuoden 2024 loppuun mennessä.

Toteutuma: Polttoturpeentie-Hanhilammentien yksityistie on näin parannettu vuoden 2024 aikana.

Vesihuoltolaitos

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	775 700		775 700	776 072	-372
Toimintakulut	-559 500		-559 500	-572 505	13 005
Netto	216 200		216 200	203 567	12 633
Sumupoistot	-122 300		-122 300	-120 750	-1 550
Sisäiset erät	-5 300		-5 300	14 024	-19 324

Vesihuoltolaitos on eriytetty omaksi laskennalliseksi yksikökseen ja siitä laaditaan erillinen laskennallinen tuloslaskelma ja tase.

2.1.4 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Ympäristölautakunta on pitänyt 10 kokousta ja tehnyt niissä 96 päätöstä ja antanut yhden lausunnon.

YMPÄRISTÖPALVELUT

	Aluperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	87 500		87 500	95 997	-8 497
Toimintakulut	-328 500		-328 500	-290 759	-37 741
Netto	-241 000		-241 000	-194 762	-46 238
Sumupoistot	-26 600		-26 600	-26 564	-36
Sisäiset erät	-12 200		-12 200	-9 461	-2 739

Rakennusvalvonnan toiminta-ajatuksena on rakentamisen, kaavoituksen ja maa-ainesten ottotoiminnan ohjaus ja valvonta sen mukaan, mitä lait, asetukset ja muut säännökset asiasta sanovat. Pyrkimyksenä on ympäristöön hyvin sopeutuva toiminta kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti.

Yleisenä tavoitteena on rakennusvalvonnalle monilla eri säännöksillä annetuista velvoitteista selviytyminen ja monipuoliset palvelut sekä oman kunnan että ulkopaikkakuntalaisten rakentajien tarpeita varten. Tavoitteena ja haasteena on saada tärkeimmät painopistealueet hoidettua ilman turvallisuuden vaarantumista.

Kuortaneenjärven pohjoisosan kaavoitus on vuoden 2024 aikana ollut etenemättä, jonka osalta prosessia jatketaan mahdollisimman pian.

Uusien rakennuslupia on myönnetty 27 kpl vuonna 2024, näistä 1 kpl asuinrakennuksia, sekä 3 kpl asuntolaparakkeja ja 3kpl käyttötarkoituksen muutosta, joissa muutettiin mökki asuinrakennukseksi ja 0 kpl vapaa-ajan rakennuksia, toimenpidelupia 17 kpl Lupa asioita on päätetty yhteensä 66 kpl Maa-aineslain mukaisia lupia 1 kpl sekä tielautakunnalle kuuluvia tehtäviä on ollut 2kpl.

Ympäristönsuojelun tehtävänä on huolehtia ympäristönsuojeluun liittyvistä valvonta- ja kehitystehtävistä kunnan alueella kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti. Päämääränä on luoda Kuortaneesta asukkailleen virikkeellinen ja ympäristöystävällinen kunta.

Vuoden 2024 tärkein tavoite oli kunnan ympäristönsuojelun valvontaan kuuluvien laitosten ja toimintojen lakisääteisen valvonnan sekä luvituksen toteuttaminen joustavasti.

Ympäristölautakunta käsitteli yhden Ysl 27 § mukaisen ympäristöluvan ja antoi lausunnon Vaasan hallinto-oikeudelle ympäristöluvasta tehdystä valituksesta. Avustuksia myönnettiin pääasiassa vesiensuojelua edistäviin toimenpiteisiin yhteensä 25 800 €.

Tavoitteet vuodelle 2024

Rakennusjärjestyksen uusiminen

Mittari: Saada uudistettua rakennusjärjestys vuoden 2024 aikana

Tavoitetaso: Rakennusjärjestys tulee voimaan vuoden 2025 alusta

Toteutuma: Ehdotus laitettiin nähtäville marraskuun lautakunnassa, mutta koska ei olisi kerennyt valtuustoon asti vuoden -24 aikana laitettiin se nähtäville tammikuussa 25 rakentamislain mukaisesti., joka on ollut nähtävillä ja lausuttavan tammikuussa 2025

Ympäristönsuojelun valvonta

Mittari: Kunnan ympäristönsuojelun valvontaan kuuluvien laitosten ja toimintojen lakisääteisen valvonnan sekä luvituksen toteuttaminen joustavasti käyttäen vartan vasten räätälöityä valvontaohjelmistoa.

Tavoitetaso: 100 % valvontasuunnitelman vuotuinen toteuttaminen ja kunnan myöntämien ympäristölupien käsittelyaika 4 kk

Toteutuma: Ympäristölupa myönnetty.

Asemakaavoitus

Mittari: Vilmeikön kaava, mikäli osayleiskaava tarvitaan asemakaavayhdistelmä, saadaan se vauhtiin. Puutarhakylän kaavan valmisteluvaihe alkaa.

Tavoitetaso: Vilmeikön kaava valmis, mahdollinen asemakaava yhdistelmä luonnosvaiheessa. Puutarhakylä kaavan esivalmisteluvaihe valmis

Toteutuma: Kaava hyväksyttiin kunnanvaltuustossa marraskuussa 2024.

Yleiskaavoitus

Mittari: Keskustan ja Mäyryn osayleiskaavan selvitysvaihe mahdollisimman lähelle luonnosta. Napalankallioiden ja Hietaharjun nevan ja tuulivoima osayleiskaava etenee.

Tavoitetaso: Keskustan ja Mäyryn osayleiskaavan luonnos tekeillä. Napalankallioiden ja Hietaharjun nevan ja tuulivoima osayleiskaava ehdotusvaiheeseen.

Toteutuma: Asiaa pohdittiin joka puolelta ja valtuuston iltakoulu päätti, ettei hankkeeseen lähdetä tällä hetkellä, mahdollisesti palaamme aiheeseen lakimuutosten jälkeen -25 tai -26. Tuulivoimakaava on edennyt luonnosvaiheen kuulemisista, ehdotusvaiheen odottamiseen. Sarvineva 2 vahvistettu, ei valituksia KHO.

Sähköinen arkistointi

Mittari: Saadaan sähköiseen muotoon vanhat katselmukset, saadaan alkuun lupapisteessä arkistointi valmistuneille luville, yksityistie tiedot sähköiseen muotoon, vanhojen kaavapapereiden arkistointi, osoitteiston läpikäynti ja raportointi mml:lle

Tavoitetaso: Vanhat arkistoitavat kaavapaperit arkistoitu, kaikki viralliset tieosoitteet löytyvät maanmittauslaitokselta, siirto karttapalveluihin tekeillä, vanhojen rakennuslupien katselmustiedot löytyvät rakennusvalvonnan ohjelmasta, lupien sähköinen arkistointi aloitettu

Toteutuma: Vanhat rakennusluvut on saatu sähköiselle kartalle n.85–90 prosenttisesti, katselmuksia saatu kirjattua n. 3000 kpl. Kaava projekteja arkistoitu lisää, vielä muutama kaava arkistoimatta. Lisäksi valmis lista kaavoista, josta meillä ei mitään tietoa. Sähköisten lupien arkistointi koulutus käyty, arkistointi aloitettu siinä määrin mitä ehditty, tiedonohjausjärjestelmä saatu siihen kuntoon, että työ onnistuu. Osoitteistoa korjattu, korjattavaa löytyy paljon edelleen.

2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

euro	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio Muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama muutosten jälkeen
Toimintatuotot	3 280 100	0	3 280 100	3 409 910	-129 810
Valmistus omaan käyttöön	0		0		0
Toimintamenot	-14 690 850	-300 000	-14 990 850	-14 839 236	-151 614
Toimintakate	-11 410 750	-300 000	-11 710 750	-11 429 326	-281 424
					0
Verotulot	6 375 000	400 000	6 775 000	6 885 123	-110 123
Valtionosuudet	6 593 500	100 000	6 693 500	6 946 072	-252 572
Rahoitustuotot ja -menot:					0
Korkotulot	30 000		30 000	52 692	-22 692
Muut rahoitustulot	22 700		22 700	45 253	-22 553
Korkokulut	-160 000		-160 000	-224 514	64 514
Muut rahoitusmenot	-2 500		-2 500	3 006	-5 506
Vuosikate	1 447 950	200 000	1 647 950	2 278 306	-630 356
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 235 500		-1 235 500	-1 204 365	-31 135
Kertaluonteiset poistot					
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					
Satunnaiset menot					
Tilikauden tulos	212 450	200 000	412 450	1 073 942	-661 492

2.3 Investointiosan toteutuminen

Kunnanhallitus	Alkup ta	Muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Sijoitukset	38 000	0	38 000	44 745	6 745	118
Tontit maalalueet myynnit			0	-301	-301	-100
Asunto-osakkeiden rah.vastike	10 000	0	10 000	10 080	80	101
Keskustaajaman kehittämishanke	10 000		10 000	9 932	-68	99
-valtion avustus			0	3 675	3 675	100
Korttesmäen ulkoilureitti			0	-2 183	-2 183	100
Rantareitistö Aholankangas-Majaranta	30 000		30 000	2 988	-27 012	10
Kaatialan infra ja opasteet	10 000	0	10 000	9 223	-777	92
Tontit maa-alueen ostot	98 000	200 000	298 000	303 391	5 391	102
Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma	24 000		24 000	20 753	-3 247	87
- valtion avustus	-18 000		-18 000	-15 564	2 436	87
Sivistyslautakunta						
Yhteiskoulun katto	300 000	-28 000	272 000	271 046	-954	100
Alvari, verhot ja oppimisympäristön keh.	30 000	0	30 000	29 382	-618	0
Ylijoen koulu akustolevyt	10 000	0	10 000	9 898	-102	99
Yläkoulun luokat ja käytävät	15 000	0	15 000	14 973	-27	-100
Yläkoulun kattovalaisimien uusiminen	10 000		10 000	9 865	-135	99
Yläkoulu väliseinä tekniseen tilaan	20 000	0	20 000	19 332	-668	97
Yläkoulu esitystekniikkaa ja näyttämö	20 000	0	20 000	17 006	-2 994	85
Tekninen lautakunta / tilapalvelut						
Urheilukentän katsomo	100 000	-93 500	6 500	6 341	-159	98
-rahoitusosuudet muilta	-100 000		-100 000		-100 000	
Kunnantalo patolevyt, salaojat, akustolevyt	25 000		25 000	25 518	518	102
Lukion laajennus	900 000	150 000	1 050 000	1 052 025	2 025	100
Kirjasto, korjaukset sis.käynnin kate	20 000		20 000	17 069	-2 931	85
Keskusvarasto, pihakentän laajennus	20 000	0	20 000	19 867	-133	99
Keskusurheilukenttä korkeushyppypatjat	15 000	-8 600	6 400	6 319	-81	99
Kulunvalvontajärjestelmä	50 000	0	50 000	21 099	-28 901	42
Tekpa pienoistraktorin varusteita	18 000	0	18 000	18 738	738	104
Tekpa varastohyllyjä ulkovarastoihin	10 000		10 000	9 856	-144	99
Yhdyskuntatekniikan palvelut						
Asemakaavatiet, piha-alueet;peruskorj	10 000		10 000	10 634	634	106
Asemakaavatiet, Rantatien sivukadut	130 000		130 000	134 593	4 593	104
Uudet asemakaavatiet, Tervatie	50 000	-18 900	31 100	31 035	-65	100
Kunnan hoidossa olevat tiet, perusk	30 000		30 000	40 584	10 584	135
Kuntaosuus yks.itaiden perusparantamiseen	50 000	-35 800	14 200	14 134	-66	100
Haavistontie	30 000	-30 000	0	1 257	1 257	100
Ahjontie, asfaltointi		22 000	22 000	25 319	3 319	115
Harjuntie	70 000	0	70 000	69 010	-990	99
Kajanterintie	10 000	0	10 000	3 000	-7 000	30
Kirkkotie/kantatie 66 kevyen liik.väylä	40 000	-10 000	30 000	25 268	-4 732	84
Hallisenlammen venesatama	10 000	11 000	21 000	20 664	-336	98
Jokisuun venepaikat ja lintutorni	15 000		15 000	16 083		
Alvarin / kirjaston piha-alue	100 000	0	100 000	106 038	6 038	106
Katuvalaistus Mäyry Seinäjoki	10 000		10 000	2 500	-7 500	25
Katuvalaistuksen parantaminen	10 000	0	10 000	9 051	-949	91
Vesi- ja viemärlaitos						
Vesijohtojen uusintaa Rantat. Loppuo	100 000	0	100 000	102 219	2 219	102
Jätevesilinja Majantie matonpesupaik	8 000	-8 000	0	0	0	
Vesilaitosinvestoinnit	10 000		10 000	1 155	-8 845	12
Viemärlaitosinvestoinnit	10 000		10 000	3 527	-6 473	35
Investointien nettomeno yhteensä	2 358 000	150 200	2 508 200	2 551 144	42 944	102

4.4 Rahoitusosan toteutumisvertailu

euro	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 447 950	200 000	1 647 950	2 278 306	-630 356
Satunnaiset erät			0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta			0		0
Investointimenot	-2 358 000	-150 200	-2 508 200	-2 569 192	60 992
Rahoitusosuudet inv.menoihin	118 000		118 000	17 747	100 253
Käyttöomaisuuden vars myynnit				301	-301
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	10 000		10 000	0	10 000
Toiminnan ja investointien nettorahavirta	-782 050	49 800	-732 250	-272 838	-459 412
Rahoituksen rahavirta					0
Antolainauksen muutokset					0
Antolainasaamisten lisäykset	-32 300		-32 300	-730 456	698 156
Antolainasaamisten vähennykset	24 000		24 000	48 726	-24 726
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-340 600		-340 600	-368 047	27 447
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 200 000		1 200 000	1 000 000	200 000
Oman pääoman muutokset				0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset				-134 429	134 429
Vaikutus maksuvalmiuteen	69 050	49 800	118 850	-457 044	575 894

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Kunnan tuloslaskelma

(ulkoinen)	2024	2023
Toimintatuotot		
*Myyntituotot	1 819 495,76	1 822 854,45
*Maksutuotot	154 460,05	170 808,07
*Tuet ja avustukset	211 068,57	239 160,59
*Muut toimintatuotot	1 224 885,23	1 238 071,22
	3 409 909,61	3 470 894,33
Toimintamenot		
*Henkilöstökulut	-8 601 683,73	-8 444 974,39
Palkat ja palkkiot	-6 970 136,26	-6 843 401,79
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 397 950,54	-1 343 003,37
Muut henkilösivukulut	-233 596,93	-258 569,23
*Palvelujen ostot	-3 922 524,41	-3 558 496,72
*Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 397 863,70	-1 510 614,55
*Avustukset	-303 624,72	-305 630,57
*Muut toimintakulut	-613 539,21	-529 288,14
	-14 839 235,77	-14 349 004,37
Toimintakate	-11 429 326,16	-10 878 110,04
Verotulot	6 885 123,10	6 899 897,36
Valtionosuudet	6 946 072,00	6 724 715,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-123 562,92	-142 871,31
*Korkotuotot	52 692,17	53 930,96
*Muut rahoitustuotot	45 253,21	70 940,29
*Korkokulut	-224 514,26	-189 749,30
*Muut rahoituskulut	3 005,96	-77 993,26
Vuosikate	2 278 306,02	2 603 631,01
Poistot ja arvonalentumiset		
*Suunnitelman mukaiset poistot	-1 204 364,51	-1 164 024,82
*Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
*Satunnaiset tuotot		
*Satunnaiset kulut		-257 737,50
Tilikauden tulos	1 073 941,51	1 181 868,69
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 073 941,51	1 181 868,69

3.2 Kunnan rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 278 306,02	2 603 631,01
Satunnaiset erät		-257737,5
Tulorahoituksen korjauserät		-57 095,61
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 569 192,08	-1 937 777,51
Rahoitusosuudet investointimenoihin	17 747,10	0,00
Pysyvien vastaavien hydykkeiden luovutustulot	301,00	564 130,74
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-272 837,96	915 151,13
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-730 456,00	-79 691,00
Antolainasaamisten vähennykset	48 725,94	45 835,64
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		822 162,15
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-368 046,85	-340 646,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000,00	-1 000 000,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	197,15	59,90
Saamisten muutos	-147 618,38	-242 630,00
Korottomien velkojen muutos	12 991,83	-323 998,10
Rahoituksen rahavirta	-184 206,31	-1 118 907,41
Rahavarojen muutos	-457 044,27	-203 756,28
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 351 685,45	1 808 729,72
Rahavarat 1.1.	1 808 729,72	2 012 486,00
Rahavarojen muutos	-457 044,27	-203 756,28

3.3 Kunnan tase

VASTAAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	592 797,95	670 689,74
Muut pitkävaikutteiset menot	592 797,95	670 689,74
Aineelliset hyödykkeet	21 909 076,69	20 539 230,76
Maa- ja vesialueet	3 229 769,08	2 889 931,85
Rakennukset	11 457 320,87	11 547 157,52
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 755 109,75	5 653 666,87
Koneet ja kalusto	94 330,52	162 316,45
Muut aineelliset hyödykkeet	202 163,03	202 163,03
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 170 383,44	83 995,04
Sijoitukset	9 237 290,92	8 500 735,53
Osakkeet ja osuudet	6 415 483,60	6 360 658,27
Muut lainasaamiset	2 791 351,32	2 113 197,26
Muut saamiset	30 456,00	26 880,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	232 413,45	208 848,39
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	232 413,45	208 848,39
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	1 390 040,82	1 242 422,44
Myyntisaamiset	652 378,22	764 507,88
Muut saamiset	522 355,20	436 936,08
Siirtosaamiset	215 307,40	40 978,48
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	607 433,01	1 193 380,09
Rahat ja pankkisaamiset	744 252,44	615 349,63
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 713 305,28	32 970 656,58

VASTATTAVAA	2023	2023
OMA PÄÄOMA	22 783 231,11	21 709 289,60
Peruspääoma	12 409 864,15	12 409 864,15
Muut omat rahastot	691 304,51	691 304,51
Edellisten tilikausien ylijäämä	8 608 120,94	7 426 252,25
Tilikauden yli-/alijäämä	1 073 941,51	1 181 868,69
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	236 456,48	212 694,27
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	232 413,45	208 848,39
Muut toimeksiantojen pääomat	4 043,03	3 845,88
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	4 067 684,45	4 435 731,30
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 300 324,00	3 640 970,00
Lainat julkisyhteisöiltä	767 360,45	794 761,30
Lyhytaikainen	7 625 933,24	6 612 941,41
Joukkovelkakirjalainat	4 500 000,00	3 500 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	368 046,85	368 046,85
Saadut ennakot	112 153,04	62 511,90
Ostovelat	998 652,30	1 063 416,19
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	960 069,57	944 416,03
Siirtovelat	687 011,48	674 550,44
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	34 713 305,28	32 970 656,58

3.4 Konsernin tuloslaskelma

	2024	2023
	euro	euro
Toimintatuotot	5 080 680,88	4 958 824,19
Toimintakulut	-16 550 331,82	-16 358 978,57
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	-33 951,38	-29 631,38
Toimintakate	-11 503 602,32	-11 429 785,76
Verotulot	6 885 123,10	6 899 897,36
Valtionosuudet	7 809 887,25	7 525 208,53
Rahoitustuotot ja -kulut		
*Korkotuotot	54 799,14	54 574,66
*Muut rahoitustuotot	63 995,27	89 589,25
*Korkokulut	-345 585,07	-319 175,71
*Muut rahoituskulut	-7 801,64	-89 441,00
Vuosikate	2 956 815,73	2 730 867,33
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 622 853,36	-1 640 748,49
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	-124693,96
Tilikauden tulos	1 333 962,37	965 424,88
Tilinpäätössiirrot	-24 407,42	7 180,32
Laskennalliset verot	16 009,56	15 410,67
Vähemmistöosuudet		0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 325 564,51	988 015,87

3.5 Konsernin rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 956 815,73	2 730 867,33
Satunnaiset erät	0,00	-124 850,54
Tulorahoituksen korjaukset	32 263,22	-24 561,13
Toiminnan rahavirta	2 989 078,95	2 581 455,66
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 800 998,93	-2 033 997,06
Rahoitusosuudet investointimenoihin	25 245,96	-43 729,52
Käyttöomaisuuden myyntitulot	1 989,16	1 429 636,09
Investointien rahavirta	-2 773 763,81	-648 090,49
Toiminnan ja investointien rahavirta	215 315,14	1 933 365,17
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-730 456,00	-79 691,00
Antolainasaamisten vähennykset	48 725,94	45 835,64
Antolainauksen muutokset yhteensä	-681 730,06	-33 855,36
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	980,43	822 162,15
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-716 697,41	-1 518 232,24
Lyhytaikaisten lainojen muutos	994 855,74	-1 152 462,14
Lainakannan muutokset yhteensä	279 138,76	-1 848 532,23
Oman pääoman muutokset	17 023,60	-458 419,29
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien	770,25	-202,22
Vaihto-omaisuuden muutos	5 390,02	-5 293,32
Saamisten muutos	-90 195,82	1 075 396,35
Korottomien velkojen muutos	-7 777,40	-993 865,67
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-91 812,95	76 035,14
Rahoituksen rahavirta	-477 380,65	-2 264 771,74
Rahavarojen muutos	-262 065,51	-331 406,57
Rahavarat 31.12.	1 963 142,96	2 225 208,47
Rahavarat 1.1.	2 225 208,47	2 556 615,04
	-262 065,51	218 329,99

3.6 Konsernin tase

PYSYVÄT VASTAAVAT	2024	2023
Aineettomat hyödykkeet	605 498,07	685 778,98
Aineettomat oikeudet	32 470,15	48 616,72
Muut pitkävaikutteiset menot	573 027,92	637 162,26
Aineelliset hyödykkeet	30 991 034,20	29 812 980,03
Maa ja vesialueet	3 476 184,64	3 136 347,41
Rakennukset	19 783 684,92	20 058 204,66
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 757 142,15	5 656 696,64
Koneet ja kalusto	195 829,90	256 021,15
Muut aineelliset hyödykkeet	455 620,83	455 620,83
Ennakkomaksumukset ja keskener. hankinnat	1 322 571,76	250 089,34
Sijoitukset	4 242 520,61	3 502 986,60
Osakkuusyhteisöosuudet	328 649,35	290 920,73
Muut osakkeet ja osuudet	1 581 129,16	1 571 053,83
Muut lainasaamiset	2 302 286,10	1 614 132,04
Muut saamiset	30 456,00	26 880,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	360 232,12	310 469,64
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	29 549,61	34 939,63
Saamiset	1 383 435,90	1 227 795,84
Pitkäaikaiset saamiset	382,20	382,20
Lyhytaikaiset saamiset	1 383 053,70	1 227 413,64
Rahoitusarvopaperit	820 502,89	1 421 806,78
Rahat ja pankkisaamiset	1 142 640,07	803 401,69
VASTAAVAA YHTEENSÄ	39 575 413,47	37 800 159,19

VASTATTAVAA	2 024	2023
OMA PÄÄOMA	23 578 287,98	22 214 162,47
Peruspääoma	12 409 864,15	12 409 864,15
Arvonkorotusrahasto	75 724,79	75 724,79
Muut omat rahastot	307 509,22	307 908,30
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	9 459 625,32	8 432 649,36
Tilikauden yli- /alijäämä	1 325 564,50	988 015,87
VÄHEMMISTÖOSUUDET	0,00	0,00
POISTOERO JA VAPAEHTOISET VARAUKSET	29 800,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	364 275,15	313 742,42
VIERAS PÄÄOMA	15 603 050,34	15 272 254,30
Pitkäaikainen korollinen	6 789 124,06	7 494 841,04
Pitkäaikainen koroton	0,00	0,00
Lyhytaikainen korollinen	5 410 726,69	4 431 880,51
Lyhytaikainen koroton	3 403 199,59	3 345 532,75
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	39 575 413,47	37 800 159,19

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1.) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut jaksotus- ja arvostusperiaatteet:

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty kirjanpitoon suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä poistosuunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Poistot on tehty käyttöönottokauden alusta lukien kunnanvaltuuston erikseen hyväksytyyn poistosuunnitelman mukaisesti.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on arvostettu nimellisarvoon ja rahoitusomaisuusarvopaperit hankintahintaan.

4.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä sekä kunnan tytäryhteisöt, Kiinteistö Oy Kuortaneen Asunnot ja Kiinteistö Oy Kuortaneen Yritystilat.

KiOy Kuortaneen Asuntoihin sulautui 31.3.2022 Kiinteistö Oy Kuortaneen Koulumaja, jonka myötä yhtiön varat, velat ja saamiset sisältyvät vastaanottaneen KiOy Kuortaneen Asuntojen lukuihin ja näin ollen ovat sitä kautta pääosin yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty osakkuusyhteisöt Kiinteistö Oy Kuortaneen Jäähalli ja Kuortaneen Areena Oy, joissa omistusosuus 50 %.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on huomioitu omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen

4.3 Tuloslaskelman liitetiedot

6) Toimintatuotot tulosalueittain	Konserni			Kunta	
	2024	2023		2024	2023
Yleishallinto	521259	610 865	Kunnanhallitus	438864	528 977
Sosiaali- terveystoimet	0	7 789			
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 026 728	930 012	Sivistystoimi	958 438	860 604
Tekniset palvelut	4 480 389	3 333 586	Tekninen toimi	2985998	2 004 741
Ympäristöpalvelut	95 997	76 572	Ympäristötoimi	95 997	76 572
Yhteensä	6 124374	4 958 824	Yhteensä	4479297	3 470 894
			Vesi- ja viemärlaitos	776 072	741 354

7.) Verotulojen erittely (1000 €)	2024	2023
Kunnan tulovero	5 245	5 192
Osuus yhteisöveron tuotosta	606	693
Kiinteistövero	1 033	1 014
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	6 885	6 899

8) Valtionosuuksien erittely (1000 €)	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 344	4 570
-josta verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus (+/-)	1 855	1 819
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	1 835	1 376
Verotulomenetyksen korvaus	767	778
Valtionosuudet ja verotulomenetyksen korvaukset yhteensä	6 946	6724

9.) Palvelujen ostojen erittely (1000 €)	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	170	190
Muiden palvelujen ostot	3 752	3 369
Yhteensä	3 922	3 559

11.) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 14.12.2012 § 52 hyväksynyt perusteet suunnitelman mukaisiksi poistoajoiksi ja -menetelmiksi 1.1.2013 lukien. Kaikki poistot tehdään tasapoistoina jaksotettuna poistoajan mukaan.

Muut pitkävaikutteiset menot

ATK-ohjelmistot	2 - 5 vuotta *
Muut	2 - 5 vuotta *

*) Erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 vuotta
Taloussrakennukset	10 – 20vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 vuotta
Asuinrakennukset	30 - 50 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot	15-20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10-30 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30-40 vuotta
Viemäriverkko	30-40 vuotta
Kaukolämpöverkko	20-30 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15-20 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10-12 vuotta
Maakaasuverkko	20-25 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15-20 vuotta
Sähkö-, vesi- ja yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10-20 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolait.	15-20 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10-15 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10-15 vuotta

Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	15 -20 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8-15 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4-7 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5-10 vuotta
Muut raskaat koneet	10-15 vuotta
Muut kevyet koneet	5-10 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5-15 vuotta
ATK-laitteet	3 -5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 -5 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja Keskenkäynteiset hankinnat	Ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoaikaa

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 8000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi.

12.) Pakollisten varausten muutos ja muuhun kuin tilikauteen liittyvät erät

Pakollisiin varauksiin ei ole kunnassa kirjattu mitään eikä tuloslaskelmaan sisälly muuhun kuin tilikauteen liittyviä eriä.

13.) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot Maa- ja vesialueet				0
Rakennukset	0		0	0
Muut luovutusvoitot	0		0	57 096
<i>Luovutusvoitot yht.</i>	0	57 096		57 096
Muut toimintakulut				
Kiinteistön luovutustappio	0		0	0
<i>Luovutustappiot yht</i>	0	0	0	0

15.) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2024	2023
Osinkotuotot Kuusiolinna Terveys Oy		27500
Peruspo:n korot kuntayhtymiltä		0
Kuntarahoitus	29 575	30 275
Metsäliitto	214	226
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä		0
Yhteensä	29 789	58 001

4.4 Tasetta koskevat liitetiedot

4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19.) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Maa-alueet	Rakennukset
Hankintameno 1.1	0	670 689,74	2 889 931,85	11 547 157,52
Lisäykset		55 975,03	340 138,23	416 887,40
Rahoitusosuudet				
Vähennykset			-301,00	
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto	0	-133 866,82		-506 724,05
Arvonlennukset ja palautukset				
Hankintameno 31.12	0	592 797,95	3 229 769,08	11 457 320,87

	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat
Hankintameno 1.1	5 653 666,87	162 316,45	202 163,03	83 995,04
Lisäykset	561 193,33	28 593,74		1 111 579,02
Rahoitusosuudet	-15 564,00			-2 183,10
Vähennykset				
Siirrot erien välillä	23 007,52			-23 007,52
Tilikauden poisto	-467 193,97	-96 579,67		
Arvonlennukset ja palautukset				
Hankintameno 31.12	5 755 109,75	94 330,52	202 163,03	1 170 383,44

Sijoitukset, Osakkeet ja osuudet

	Osakkeet ja tytäryhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Osakkeet ja osakkuus ja muut omist.yht.	Muut osakkeet ja osuudet
Hankintameno 1.1	4 076 592,52	518 009,22	1 527 156,53	238 900
Lisäykset		6 745,33	48 080,00	
Rahoitusosuudet				
Vähennykset				
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto				
Arvonlennukset ja palautukset				
Hankintameno 31.12	4 076 592,52	524 754,55	1 575 236,53	238 900,00

Muut lainasaamiset

	Jvk-saamiset	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset osakkuus- ja muut omist.yht	Saamiset muut yhteisöt	Muut saamiset muilta
Hankintameno 1.1	0	539 065	637 873	936 259	26 880
Lisäykset			700 000		30 456
Vähennykset		-10 000		-11 846	-26 880
Arvonlennukset ja niiden palautukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12	0	529 065	1 337 873	924 413	30 456

Kuntayhtymäosuudet

	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.
E-P:n liitto Ky	3 671			3 671
Seinäjoen koulutus Ky	514 338			514 338
Kuntayhtymä Kymppi		6745		6745
Yhteensä	1 002 449			524 755

20-22.) Omistukset muissa yhteisöissä (1000 euroa)

	Kotipaikka	Kunnan omistus osuus	Konsernin omistus osuus	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden tappiosta voitosta/
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Kuortaneen Asunnot	Kuortane	100,00%	100%	930	4324	-78
Kiinteistö Oy Kuortaneen Yritystilat	Kuortane	100,00%	100%	2865	22	-13
Kuntayhtymät						
Etelä-Pohjanmaan Liiton ky	Seinäjäki	2,17%	2,17%	39	15	3
Seinäjoen koulutusky	Seinäjäki	1,49%	1,49%	858	194	-29
Kuntayhtymä Kymppi	Kauhava	4,50%	4,50%	21	4	14
Yhteis- ja omistusyhteisyydet						
Kiint Oy Kuort. Jäähalli	Kuortane	50,00%	50,00%	111	611	-31
Kuortaneen Areena Oy	Kuortane	50,00%	50,00%	-103	442	1

23.) Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä ja osakkuus- ja omistusyhteisöiltä

	2024		2023	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset				59 842
Lainasaamiset	529 065		539 065	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	529 065		539 065	59 842
Saamiset kuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset				40
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä			0	40
Saamiset osakkuus ja omistusyht.				
Myyntisaamiset			0	
Lainasaamiset	1 337 873		637 873	
Muut saamiset			0	
Siirtosaamiset			0	
Yhteensä	1 337 873		637 873	0
Saamiset yhteensä	1 866 938		1 176 938	59 882

4.4.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25.) Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana:

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	12 409 864,15	12 409 864,15	12 409 864,15	12 409 864,15
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	12 409 864,15	12 409 864,15	12 409 864,15	12 409 864,15
Arvonkorotusrahasto 1.1	75 724,79	75 724,79		
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	75 724,79	75 724,79		
Muut omat rahastot 1.1	307 908,30	22 620,88	691 304,51	691 304,51
Lisäykset		285 287,42		
Vähennykset	399,08	0,00		
Muut omat rahasto yht 31.12.	307 509,22	307 908,30	691 304,51	691 304,51
Ed. tilikausien yli-alijäämä 1.1.	9 459 625,32	8 520 903,59	8 608 120,94	7 426 252,25
Tilikauden muutokset		-88 254,23		
Ed. tilikausien ylijäämä yli-alijäämä 31.	9 459 625,32	8 432 649,36	8 608 120,94	7 426 252,25
Tilikauden yli-/alijäämä	1 325 564,50	988 015,87	1 073 941,51	1 181 868,69
Oma pääoma yhteensä	23 578 287,98	22 214 162,47	22 783 231,11	21 709 289,60

27.) Pitkäaikaiset velat ja niiden osat, jotka erääntyvät 1.1.2030 tai sen jälkeen	2024	2023
Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	1 584 950	1 928 632
Yhteensä	1 584 950	1 928 632

28.) Joukkovelkakirjalainat

Taseen erä lyhytaikainen korollinen vieras pääoma sisältää 31.12.2024 kuntatodistusohjemaan perustuvaa lainaa 4.500.000 euroa.

29.) Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Pakolliset varaukset yht	0	0	0	0

30.) Velat tytäryhteisöille ja kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille

	2024		2023	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		417		5 597
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	417	0	5 597
Velat kuntayhtymille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				0
Yhteensä	0	0	0	0
Velat osakkuus ja omistusyht.				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	0		0
Vieras pääoma yhteensä	0	417	0	5 597

4.5 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Kunnalla ei ole velkaa, joiden vakuudeksi olisi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai pantattu osakkeita.

38.) Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut yhteensä	4 331 469	5 039 713	4 259 255	4 961 451
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	305 434	371 672	287 188	349 648

39. – 40.) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut	Kunta			
	Konserni		Kunta	
Samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut takaukset	2024	2023	2024	2023
Alkuperäinen pääoma			6 617 310	6 617 310
Jäljellä oleva pääoma			2 701 583	3 008 713
Takaukset muiden puolesta	2024	2023	2024	2023
Alkuperäinen pääoma	296 361	296 361	2 049 900	2 049 900
Jäljellä oleva pääoma	238 061	247 777	932 035	985 408

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista	29 220 349	28 515 765
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12		0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	31 356	22 697

41.) Muut taseen ulkopuoliset erät	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 723 355	1 595 943	1 616 804	1 506 685
Koronvaihto- ja korkokattosopimukset Markkina-arvo 31.12.2023	0		0	

5. HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

42) Kunnan henkilöstön määrä 31.12.202						
	Vakinainen henkilöstö	Määrä-aikainen henkilöstö	Työllistetyt	31.12.2024 täyttämättä olevat toimet/virat	Henkilöstö yhteensä	Vakituisen henkilöstön muutos 31.12. 2023 tilanteesta
Yleishallinto	9	0	0	0	9	0
Sivistystoimi	89	37	0	0	126	-3
Tekninen toimi	34	3	0	0	37	-2
YHTEENSÄ	132	40	0	0	172	-5

43) Henkilöstökulut		
	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	8 601 684	8 444 974
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	34 126	36 069
Henkilöstökulut yhteensä	8 635 811	8 841 043

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2024	2023
Keskustan Kuortaneen kunnallisjärjestö	2 327	2 536
Kansallinen Kokoomus	1 661	2 099
Kuortaneen Kokoomuksen naiset	875	939
Kuortaneen Perussuomalaiset	1 085	1 082
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	5 947	6 655

45) Tilintarkastuksen palkkiot	2024	2023
Tilintarkastus KPMG	6 542	5 161
Muut palkkiot	2 550	2 950
Palkkiot yhteensä	9 092	8 111

6. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

6.1 Kuortaneen Vesihuoltolaitos

Lain mukaan kunnan tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista ja sille on tilikausittain laadittava kirjanpitolain mukainen tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitetiedot. Kirjanpidon eriyttämisellä pyritään jatkossa siihen, että tilinpäätöksessä ja siinä esitettyjen tunnuslukujen perusteella voidaan läpinäkyvästi arvioida, missä määrin vesihuollosta perittävät maksut kattavat palvelujen tuottamisesta aiheutuvat kustannukset pitkällä aikavälillä ja ovatko maksut kohtuullisia.

6.1.1 Tuloslaskelmat

VESILAITOKSEN TULOSLASKELMA	2024	2023
Liikevaihto	476 998	461 999
Vesimaksut (ulk)	450 591	443 445
Vesimaksut (sis)	16 625	13 160
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot	9 782	5 394
Materiaalit ja palvelut	-214 949	-200 547
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	-214 949	-200 663
Varastojen lisäys tai vähennys	0	0
Muut kulut	0	116
Palveluiden ostot		
Henkilöstökulut	-84 132	-80 418
Palkat ja palkkiot	-69 784	-66 329
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-12 015	-11 936
Muut henkilösivukulut	-2 333	-2 153
Poistot ja arvonalentumiset	-38 284	-46 945
Suunnitelman mukaiset poistot	-38 284	-46 945
Arvonalentumiset		
Rahoitustuotot ja kulut		
Viivästyskorkotulot	3	
Liiketoiminnan muut kulut	0	0
Liikelylijäämä (-) / alijäämä (+)	139 636	134 089
Tilikauden ylijäämä	139 636	134 089
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Voitto %	29	29
Sijoitetun pääoman tuotto,%	7	7

VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA	2024	2023
Liikevaihto	343 478	313 240
Vesimaksut (ulk)	269 253	245 769
Veslimaksut (sis)	27 513	20 070
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot	46 712	47 401
Materiaalit ja palvelut	-229 725	-229 316
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	-229 725	-229 316
Varastojen lisäys tai vähennys		
Muut kulut		
Palveluiden ostot		
Henkilöstökulut	-74 079	-82 854
Palkat ja palkkiot	-61 403	-70 220
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-10 613	-10 704
Muut henkilösivukulut	-2 062	-1 930
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-82 466	-95 179
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut		
Liikelylijäämä (-) / alijäämä (+)	-42 792	-94 109
Tilikauden ylijäämä	-42 792	-94 109
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Voitto %	-12	-30
Sjoitetun pääoman tuotto, %	-2	-5

6.1.2 Rahoituslaskelma

VESIHUOLTOLAITOS		
	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä	96 844	39 979
Poistot ja arvonalentumiset	120 751	142 125
Rahoitustuotot ja -kulut		
Satunnaiset erät		
	217 594	182 104
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-106 901	-71 685
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0
Pysyv.vast.hyödykk. Luovutustulot	0	0
	-106 901	-71 685
Toiminnan ja investointien rahavirta	110 693	110 419
Rahoituksen rahavirta	121 659	33 077
Lainakannan muutokset		
Pa.lainojen lisäys kunnalta		
Pa.lainojen vähennys kunnalle		
La.lainojen muutos kunnalta	37 754	-105
La.lainojen muutos muilta	87 010	31 397
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-3 105	1 785
Rahoituksen rahavirta	0	0
Rahavarojen muutos	232 353	143 496
Rahavarojen muutos (tase)	232 353	146 496
RAHOITUSOSAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirta 1000 €	324	254
Investointien tulo-rahoitus%	304	354
Kassan riittävyys pv	989	928

6.1.3 Tase

TASE				
VASTAAVAA			2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet			2 558 169	2 572 019
	Maa- ja vesialueet		15 678	15 678
	Rakennukset		0	0
	Kiinteät rakenteet ja laitteet		2 542 492	2 556 341
	Koneet ja kalusto		0	0
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ			2 558 169	2 572 019
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Lyhytaikaiset saamiset			304 967	382 717
Yhdystili			1 922 450	1 690 097
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ			2 227 417	2 072 814
VASTAAVAA			4 785 586	4 644 834
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma			1 802 566	1 802 566
Edellisten tilien voitto/tappio			1 880 006	1 840 026
Tilikauden yli-/alijäämä			96 844	39 979
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ			3 779 415	3 682 572
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma			540	480
Liittymismaksut (pal.kelp)			803 647	794 447
Lyhytaikainen vieras pääoma			178 327	140 573
Lomapalkkavelka			23 657	26 762
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ			1 006 171	962 262
VASTATTAVAA			4 785 586	4 644 834
TASEEN TUNNUSLUVUT			2024	2023
Omavaraisuusaste %			79	79
Suhteellinen velkaantuneisuus %			123	124
Kertynyt yli-/alijäämä (1000 €)			1 977	1 880

6.1.4. Toimintakertomus 2024

Toiminnan toteutuminen

Vesilaitos toimittaa määräysten mukaista talousvettä ja viemärlaitos vastaa jätevesiverkoston toiminnasta.

Vesihuoltolaitoksen päällikkönä toimii tekninen johtaja ja vastaavana hoitajana Ari Siukola.

Merkittävänä vesihuoltolaitoksen toimintavarmuutta lisäävänä tekona on ollut koko keskustataajaman alueelle se, kun Keskustien alla olevat vanhat valurautaiset vesijohtoputket uudistettiin monena peräkkäisinä vuosina niin, että työ on nyt saatu kokonaisuudessaan valmiiksi. Viimeinen osuus tehtiin Rantatien alle 2024.

Kuluvana vuonna 2024 talousveden toimitus on ollut häiriötöntä ja vedenlaadussa ei ole ollut huomauttamista. Kunnan jakeluvesiverkoston Lappavesi Oy:n rakentama syöttövesijohtoputki Lappakankaalta on osoittautunut edelleen toimivaksi ja toimintavarmuutta lisäävänä ratkaisuna.

Uusia sopimuksia liittymisestä kunnan vesijohtoverkoston tehtiin 4 kpl ja viemäriverkoston 1 kpl. Vesimittareita vaihdettiin 48 kpl.

Leppälän ja Heikkilän paineenkorotusasemille uusittiin pohjaventtiilit.

Esikäsitteilylaitokselle uusittiin väljän laakerointi.

Vettä on ostettu Porrasojalta 225 939 m³ ja Lahdenkankaalta 52 342 m³, lisäksi TKA verkostosta 29 513 m³.

Jätevettä pumpattiin Lapuan jätevesipuhdistamolle 147 460 m³.

Tavoitteet vuodelle 2024

Vanhoiden vesijohtojen saneeraamista

Mittari: Parannetaan ainakin yksi vesijohtoverkoston osuus.

Tavoitetaso: Parannetaan Rantatien runkovesijohto-osuus välillä Murtotie-Alvar Aallon tie.

Toteutuma: Työ on saatu valmiiksi vuoden 2024 aikana.

Vanhoiden viemäriverkoston saneeraamista

Mittari: Parannetaan ainakin yksi jätevesipumppaamolta lähtevä paineputki, joka jää keväällä tulvien alle (mahdoton korjata tällöin, jos paineputki hajoaa keväällä)

Tavoitetaso: Majantien jätevesipumppaamon ja Kaarankajoen välisen paineputken saneeraus talousarvion mukaisesti.

Toteutuma: Kyseinen painejätevesilinja uudistetaan vuoden 2025 aikana hankkeen laajentumisen vuoksi.

Valvontatutkimusohjelma

Vesihuoltolaitos on ottanut käyttöön Valviran edellyttämän valvontatutkimusohjelman kunnan terveydensuojeluviranomaisen suostumuksella ensimmäisen kerran 1.1.2013 alkaen ja se on ollut voimassa viisi vuotta aina 31.12.2017 saakka. Uusi Valvontatutkimusohjelma on laadittu vuoden 2023 aikana niin, että se on voimassa 1.1.2023 – 31.12.2027 välisen ajan.

Toimintavuonna 2024 talousvesi täytti sosiaali- ja terveysministeriön asettamat laatuvaatimukset ja suositukset kaikissa tutkituissa näytteissä. Talousvesinäytteitä otettiin yhteensä 14 kappaletta ja raakavesinäytteiden ottamisesta huolehti Lappavesi Oy.

Jätevedestä otetaan näyte kerran kuukaudessa esikäsittelylaitokselta. Näyte otetaan Lapuan Jätevesi Oy:lle pumpattavasta lähtevästä jätevedestä. Lapuan Jätevesi Oy:n puhdistamon 7.7.2010 saatu ympäristölupa edellyttää korkeaa puhdistustehoa, näytteenotot tukevat tätä valvontaa.

Vedenlaatutietoja

VERKOSTOVESI		Keskiarvo	Maksimi	Minimi	EU-normi
Heterotrofit	pmy/ml	2	11	0	(100)
Koliformit	pmy/100ml	0	0	0	0
E. Coli	pmy/100ml	0	0	0	0
pH		7,6	7,8	7,4	7-9
Ammonium	mg/l	0,01	0,01	0,01	0,50
Väriluku	mg Pt/l	10	10	10	
Sähkönjohtok.	µS/cm	149	160	140	
Rauta	µg/l	54,3	84	23	200
Mangaani	µg/l	2,8	8,8	1,1	50
Alumiini	µg/l	51,9	91	31	200
Sameus	FTU	0,2	0,4	0,2	(1,0)
COD	mg/l	1,6	1,9	1,2	5,0

Arvio tulevasta kehityksestä

Laitoksen vesitoimittajalla Lappavesi Oy:llä on käytävissä määrän ja laadun suhteen riittävät pohjavesivarat talousvesitarpeisiin. Vesihuoltolaitoksen tase on vahva, joka turvaa tulevat uudet investointihankkeet ja peruskorjaustarpeet.

Arvio riskeistä ja riskien hallinnasta

Vesihuoltolaitoksen suurimmat toiminnalliset riskit ovat laaja-alainen tai pitkäkestoinen sähkökatko, tärkeän vesijohdon vaikeasti korjattava rikkoutuminen ja veden tarpeen äkillinen merkittävä lisäys.

Syöttölinja Porrason vedenkäsittelylaitoksen on rakennettu 1970 –luvulta ja materiaalina himaniitti, mutta Lappavesi Oy on rakentanut uuden syöttövesijohtolinjan 2016. Suurin osa verkostosta on rakennettu 80-luvulla PVC- ja PE- muoviputkesta.

Tällä rakennetulla uudella vesijohtolinjalla veden toimittaja varautuu etenkin ikääntyvän jakeluverkoston ongelmatilanteisiin tavoitteenaan talousveden saannin turvaaminen kaikille asiakkaille silloinkin, kun tärkeitä teknisiä järjestelmiä menee epäkuuntoon, tai kun raakaveden saatavuus esimerkiksi usean perättäisen kuivan vuoden seurauksena huononee.

Nokian vesikriisin jälkeisten v.2008 tehtyjen tarkastusten jälkeen kaikille jätevesipumppaamoille, joille tulee talousvesi, on lisätty takaiskuventtiilit. Kaikki kytkennät on tarkastettu, eikä mahdollisuutta talousveden pilaantumiseen ole.

Riskien pienentämiseksi on 2000-luvulla veden toimittaja hankkinut varavoimakoneet päävedenottamolle. Kuortaneen varavesijohdon myötä toimintavarmuus saadaan nykykriteerein arvioituna hyvälle tasolle.

Toiminnan tärkein ympäristöriski on pohjaveden pinnan voimakas ja/tai pysyvä aleneminen pohjavesiesiintymän ylikuormituksen, poikkeuksellisten sääolojen tai muun seurauksena. Tätä riskiä hallitaan pohjavesipintojen ja vedenoton jatkuvalla seurannalla ja vedenottoa hajauttamalla.

Investoinnit ja niiden rahoitus

Puhtaan veden investointikohteina oli olemassa olevien pumppujen uusintaa, hankintojen arvo oli -1 155€ ja Rantatien vesijohdon parantaminen -102 218€.

Jätevesipuolella oli vuonna 2024 investointikohteena olemassa olevien pumppujen uusintaa, hankintojen arvo oli -3 527€.

Investoinnit rahoitettiin kassasta.

Lisäksi vesi- ja viemäriverkostojen saneerauksia ja rakentamisia on tehty tarpeen mukaan esim. katujen ja piha-alueiden peruskorjauksien yhteydessä.

Maksut

Vesihuoltolaitoksen käyttömaksut ovat olleet 1.1.2014 alkaen seuraavat:

- vesi	1,23 € (alv 0 %)
- jätevesi	2,45 € (alv 0 %)

Liittymis- ja perusmaksut määräytyvät kulutuspuistin vesimittarin koon perusteella. Maksuja peritään puhtaan veden ja jäteveden osalta

7. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Kuortaneella 25.3.2024

Anne Haapa-aho, pj	Riikka Varila, vpj
Susanna Ylikantola, jäsen	Juha-Matti Salimäki, jäsen
Eeli Mäki-Mustapää, jäsen	Tauno Lampinen, jäsen
Alpo Santanen, jäsen	Teemu Puolijoki, kunnanjohtaja

Kuortaneen kunta

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tilikauden 1.1.2023 – 31.12.2023 tilinpäätöksen tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Seinäjoella _____.____.2024

Kpmg Oy Ab

JHT HTM

8. KÄYTETYT KIRJAPITOKIRJAT

Tositesarja	10 Pankkitositteet
	20 Ostolaskut/hallinto-osasto
	22 Ostolaskut/perusturva
	23 Ostolaskut/sivistysosasto
	25 Ostolaskut/ympäristöosasto
	27 Ostolaskut/vesihuoltolaitos
	30 Myyntilaskut/hallinto-osasto
	32 Myyntilaskut/perusturva
	33 Myyntilaskut/sivistysosasto
	35 Myyntilaskut/ympäristöosasto
	37 Myyntilaskut/vesihuoltolaitos
	40 Palkkatapahtumat
	50 Ostoreskontran maksut
	60 Myyntireskontran suoritukset
	72 Päivähoitomaksulaskutus
	90 Muistiotositteet
	Pääkirja
	Päiväkirja
	Tapahtumaraportti